

HAKİKAT'te Bu Ay:

[TAKDİM](#)

BAŞYAZI

"Rabb'in İçin Namaz Kıl, Kurban Kes!" (Kevser: 2)

"Boğazlanan Kurbanlık Hayvanların Ne Etleri Ne de Kanları Allah'a Ulaşmaz. Allah'a Ulaşacak Olan Sizin Takvânızdır." (Hacc: 37)

"Hiçbir Kul Kurban Günü, Allah Katında Kan Akıtmaktan Daha Sevimli Bir İş Yapamaz. Zira Kesilen Hayvan, Kıyamet Günü Boynuzları İle, Kıllarıyla, Tırnaklarıyla Gelecektir. Hayvanın Kanı Yere Düşmezden Önce, Allah Katında Yüce Bir Mertebeye Ulaşır. Öyle İse Onu Gönül Hoşluğu İle İfâ Edin." (Tirmizî)

"Hali Vakti Yerinde Olup da, Kurban Kesmeyen Kimse Namazgâhımıza Yaklaşmasın." (İbn-i Mâce)

"Allah'ın Âyetlerine İnanan Müminler İseniz, Üzerlerine Allah'ın İsmi Anılmış (Besmele İle Kesilmiş) Hayvanlardan Yiyin." (En'âm: 118)

[Haram Aylar](#)
[Zilhicce](#)
[Teşrik Tekbiri](#)
[Aceleyi Gerektiren Bir İbadet: Hacc](#)

[KURBAN](#)
[İbrahim Aleyhisselâm'dan Ulvî Bir Hâtıra](#)
[Kurbanın Şartları](#)
[Kurbanın Sahih Olmasının Hükümü](#)
[Mühim Bir Husus](#)
[Kurban Kesilecek Hayvanlar](#)
[Kurban Olmaya Engel Olan Özürler](#)

[Kurbana Engel Olmayan Özürler](#)
[Kurban Kesmenin Vakti](#)
[Kurbanın Kesilmesi](#)
[Kurbanın Eti ve Derisi](#)
[Kurban Hakkında Hükümler](#)
[Akîka Kurbanı](#)
[Adak Kurbanı](#)

[HAYVAN KESİMİ](#)

[ETİ YENMEYEN HAYVANLAR](#)

[AV](#)

/ İsmail Yavuz

İNŞİKÂK SÛRE-İ ŞERİF'İNİN TEFSİRİ - 1

[Kıyametin Bazı Safhaları](#)

HAZRET-İ MUHAMMED ALEYHİSSELÂM

[Hicret Belirtileri](#)

Süheyb-i Rûmî -radiyallahu anh- hicret için evden çıktığında müşriklerden bir grup onu geri çevirmek için arkasından yetiştiler. Bunun üzerine bineğinden inip, çantasındaki okları çıkarttı, yayını aldı ve: **"Ey Kureyşliler! Sizin en iyi okunuz olduğumu biliyorsunuz. Allah'a yemin olsun ki, çantamdaki okları atıp bitirinceye kadar bana yaklaşamazsınız. Sonra kılıcımdan elimde bir parça kaldığı müddetçe sizinle çarpışırım. Ondan sonra bana istediğinizi yapın."** dedi.

Müşrikler ise: **"Sen bizim aramıza dilenci gibi gelmişsin, bizim mallarımızla zengin oldun. Şimdi canınla beraber mallarını da mı alıp götürmek istiyorsun? Hayır!... Buna müsaade etmeyiz!"** dediler. **"Peki mal ve mülkümü size bırakırsam bana gitme iznini verir misiniz?"** diye sordu. **"Evet!"** dediler. Bunun üzerine Süheyb -radiyallahu anh- bütün sermayesini onlara bıraktı ve eli boş olarak Mekke'den çıktı.

Bunu duyan Resulullah Aleyhisselâm:
"Süheyb kârlı bir iş yapmıştır." buyurdular.

EVLYÂ-İ KİRAM -kaddesallahu Esrârehüm- Hazerâti'nin "Hâtemü'l-Evliyâ" Hakkındaki Beyan ve İfşaatları (93)

[Hüsâmeddîn el-Bitlisî -kuddise sırruh-](#)

MEKTUBAT

[İrşad İcazetnamesi - 2](#)

/ Muhammed Es'ad Erbili -Kuddise Sırruh-

Allah-u Teâlâ'nın Sevgililerinin İfşaatlarına İzah ve Açıklamalar (28)

[Muhyiddin İbnü'l-Arâbî -Kuddise Sırruh- \(17\)](#)

Hakk Celle ve Alâ Hazretleri Âyet-i kerîme'sinde buyurur ki:
"Kitab'ı öğrettiğinize ve okuduğunuza göre Rabbâniler olunuz!" (Â-i imrân: 79)

Bu Âyet-i kerime bâtinîdir, zâhire âit değildir. Allah-u Teâlâ kendi talebelerine bu emri emri veriyor. Kime nasıl tecelli ettiyse, kime ne kadar verdiyse...
"Rabbânî olmak" demek; "Rabb'e hâlis kul olun, Rabb'e mensup ilim erbâbı olun; kalp kulakları ile işiticiler ve gayb gözleriyle bakanlar olun!" demektir, bu bir iç âlem işidir.

TASAVVUF'UN ASLI HAKİKAT VE MARİFETULLAH İNCİLERİ (8)

[Tasavvufun Önemi](#)

Tarikat-ı aliye'ye dahil olan bir sâlik:

"Nefsini temizleyen kurtulmuştur." (Şems: 9)

Âyet-i kerime'sinde buyurulduğu üzere kalbini, mâsivânın bataklık ve bulanıklıklarından temizleyerek mârifet evi ve muhabbet yurdu hâline getirir. Tarikat, şeriat-ı mutahharanın hâdimidir, yardımcısıdır. Abdest, temizlik, taharet, namaza hazırlık olduğu gibi; tarikat da kalbi temizleyip huzura hazırlar.

TARİHTEN SAYFALAR

[Osmanlı Padişahlarında Vatan ve Asker Sevgisi](#) / Hakan Yılmaz

Vatan topraklarına ve mâsum müslüman halka saldıran çapulcuların haklarından sür'atle gelen, münâfıkları ve onların yularını elinde tutan kâfirleri kahr pençelerinde helâk eden Osmanlı Pâdişahları'nın gayreti "Makam" ve "Koltuğa gömülme" gayreti değil, bilâkis "İmân" ve "Vatan" gayretiydi. Onlar bu uğurda şehid olan vatan evlâtlarının kanlarını yerde bırakmaz, küfür ve nifak sürülerinin kökünü kazımakta aslâ gevşek davranmazdı.

GÜNDEM

[PKK, Roj Tv: "Gönülleri Öldüren Zehirli Dil"](#) / Uğur Kara

Son birkaç on yıldır Kuzey Irak medyası olsun, bizim vatandaşlarımıza yönelik yayınlar yapan Roj Tv gibi kanallar olsun, çok tehlikeli, çok zehirli bir dil ile yayın yapıyorlar. İrkçı bir dil kullanıyorlar. Halkı zehirli bir dil ile "Türk düşmanlığı"na yönlendiriyorlar.

GÜNDEM

[Filistin Devlet Başkanı "Mahmud Abbas" ve İsrail Cumhurbaşkanı "Peres" Türkiye'de!](#) / Şinasi Çapa

İsrail'in barış yapmak gibi bir niyeti kesinlikle yok. İşgal ettiği Filistin topraklarında durmadan yeni yerleşimler kuruyor, sadece bizim gibi ülkeleri kullanarak dünyayı ve müslümanları oyalıyorlar.

ŞİİR

[EY KARDEŞ!](#) / Abdullah Kotan

Muhabbet içime işledi, şükür,

Artık "Erime" de başladı, şükür,
O "DOST" beni dostça haşladı; şükür
Gülmeyi unuttum, daldım ey kardeş!

[Mehmetçik ve Çocuk](#) / Canan Büşra Kara

| [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

Bismillahirrahmanirrahim

"Allah-u zül-celâl vel-kemâl Hazretleri'ne; O'nun sevdiği ve beğendiği şekilde bitmez-tükenmez hamd-ü senâlar olsun.

Peygamberimiz Efendimiz'e, onun diğer peygamber kardeşlerine, hepsinin Âl ve Ashâb-ı kiram'ına, etbâına, ihsan duygusuyla kıyamete kadar onlara tâbi olup izinden gidenlere; sonsuzların sonsuzuna kadar salât-ü selâmlar olsun."

Muhterem Okuyucularımız;

Kurban, Allah-u Teâlâ'ya yaklaşmak niyeti ile belli günlerde kesilen hayvana verilen addır.

Kurban kesmek hicretin ikinci yılında meşru kılınmıştır. Kitap, Sünnet ve İcmâ ile sabittir.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde:

"Rabb'in için namaz kıl, kurban kes!" buyuruyor. (Kevser: 2)

Namaz kılmakla beraber, kurban da kes. Her ikisinin de şöhret için değil, Allah için halis niyetle yapılması gerekmektedir. Allah için kılınmayan namaz, namaz olmayacağı gibi; Allah için kesilmeyen kurban da kurban olmaz. Kurban olmak şöyle dursun, Allah'ın ismi anılmayan ve bilerek terk olunan veya Allah'tan başkasının ismi anılarak kesilenler, kesilmiş bile olmaz, ölmüş hayvan gibi haram olur.

Ey kurban kesen müminler!

"Boğazlanan kurbanlık hayvanların ne etleri ne de kanları Allah'a ulaşmaz. Allah'a ulaşacak olan sizin takvânızdır." (Hacc: 37)

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz ise Hadis-i şerif'lerinde buyururlar ki:

"Hiçbir kul kurban günü, Allah katında kan akıtmaktan daha sevimli bir iş yapamaz. Zira kesilen hayvan, kıyamet günü boynuzları ile, kıllarıyla, tırnaklarıyla gelecektir. Hayvanın kanı yere düşmezden önce, Allah katında yüce bir mertebeye ulaşır. Öyle ise onu gönül hoşluğu ile ifâ edin." (Tirmizî)

Mühim olan sadece kan akıtmak veya et yemek değil, Allah-u Teâlâ'nın rızâsını kazanmak için kan akıtmaktır. O'na ulaşan sizin O'na itaat ve teslimiyetinizdeki, emirlerini yerine getirmenizdeki

takvânızdır. Zira ameller ancak takvâ ve ihlâs ölçüleriyle makbuldür. Kurban kesenler ancak niyet, ihlâs ve takvânın şartlarına riâyet ederek Rabb'lerini râzı edebilirler.

Onların bu amelleri Allah katında makbul olup, kendileri bu yüzden ilâhi lütuflara nâil olacaklardır.

Helâl lokma yiyebilmek için bugün müslümanların üzerinde durması gereken mühim meselelerden birisi de, hayvan kesiminde “**Besmele**” ve “**Etleri yenilip yenilmeyen hayvanların bilinmesi**” hususudur.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'de şöyle buyuruluyor:

“Allah'ın âyetlerine inanan müminler iseniz, üzerlerine Allah'ın ismi anılmış (Besmele ile kesilmiş) hayvanlardan yiyin.” (En'âm: 118)

Besmeleyi terk edenlerin kestikleri hayvanlar yenmez, haram olur.

Eti yenilip, yenilmeyen hayvanlar ise örnekler verilerek Âyet-i kerime, Hadis-i şerif ve İslâm âlimlerinin içtihadı üzere açıklanarak izahlar yapılmıştır.

Azı dişleri ile kapıp avlayan, parçalayan ve kendisini müdafaa eden hayvanların etleri haramdır, yenilmez. “**Kurt, Ayı, Aslan, Kaplan, Pars, Tilki, Çakal, Sincap, Samur, Sansar, Maymun, Sirtlan, Fil, Gelincik, Kedi, Köpek...**” gibi.

Tırnaklarıyla kapıp avlayan, tırmalayan kötü tabiatlı kuşların etleri de yenmez: “**Kartal, Kerkenez, Akbaba, Alacakarga, Leş Kargası, Kuzgun, Çaylak, Atmaca, Yarasa, Şahin...**” gibi. Bunlar pislik de yerler.

İslâm âlimleri, deniz ürünlerinden “**Balık türlerinin yenmesinin**” helâl olduğu konusunda görüş birliği içerisindeyler. Balık türlerinin dışındaki deniz ürünleri konusunda ise bazı içtihat farklılıkları ortaya çıkmıştır.

İslâm âlimleri, iğrenç tabiatlı ve pis olan bir takım hayvanların etlerini de haram kabul etmişlerdir; “**Yılan, Fare, Kurbağa, Kaplumbağa, Köstebek, Kirpi, Salyangoz, Solucan, Sinek ve bütün haşarat...**” gibi hayvanların bu gruba girdiğini ifade etmektedirler. İşte Hanefi mezhebi balık cinsinden olmayan; “**Midye, Kalamar, Yengeç, Karides, Kerevit, İstiridye, İstakoz, Ahtapot...**” gibi hayvanlar ile “**Su aygırı, Deniz hıncırı...**” gibi balık suretinde bulunmayan deniz ürünlerini bu kategoride değerlendirdiği için bu tür hayvanlar helâl değildir, etleri yenilmez. Balık sınıfına giren her nevi balık etleri helâldir.

Bâki essalamü aleyküm ve rahmetullah...

“Rabb’in İçin Namaz Kıl, Kurban Kes!” (Kevser: 2)

“Boğazlanan Kurbanlık Hayvanların Ne Etleri Ne de Kanları Allah’a Ulaşmaz. Allah’a Ulaşacak Olan Sizin Takvânızdır.” (Hacc: 37)

“Hiçbir Kul Kurban Günü, Allah Katında Kan Akıtmaktan Daha Sevimli Bir İş Yapamaz. Zira Kesilen Hayvan, Kıyamet Günü Boynuzları İle, Kılılarıyla, Tırnaklarıyla Gelecektir. Hayvanın Kanı Yere Düşmezden Önce, Allah Katında Yüce Bir Mertebeye Ulaşır. Öyle İse Onu Gönül Hoşluğu İle İfâ Edin.” (Tirmizî)

“Hali Vakti Yerinde Olup da, Kurban Kesmeyen Kimse Namazgâhımıza Yaklaşmasın.” (İbn-i Mâce)

“Allah’ın Âyetlerine İnanan Müminler İseniz, Üzerlerine Allah’ın İsmi Anılmış (Besmele İle Kesilmiş) Hayvanlardan Yiyin.” (En’âm: 118)

Kurban kesilecek hayvanı kişi ya kendisi kesecek veyahut birisine vekâlet vererek kestirecektir. Ahmed’e Mehmed’e vermekle, kan akıtmadıkça kurban sahih olmaz. Kurban müslümanlar için vâcip olan bir ibadettir. Dilenciliği meslek edinen bölücüler kurbanı da el atmakta bir çok paralar toplamaktadırlar. Binaenaleyh bunun da hırsızları mevcuttur.

Şöyle ki;

“*Sen zahmet etme, senin yerine biz keselim!*” derler. Yüz kurban alırlar, beşini keserler, doksan beşini cebe atarlar. İyi bil ki sen kurban kesmemiş olursun. Bu kurban hırsızlarına siz kendinizi kaptırmayın. Bu ilâhi hükmü yerine getirin. Çünkü Kur’an-ı kerim’deki emir şöyledir:

“**Rabb’in için namaz kıl, kurban kes.**” (Kevser: 2)

“**Kes!**” buyuruyor Allah-u Teâlâ. Kurbanını âleme vermekle, kurban hırsızına paranızı kaptırmakla beraber emr-i ilâhiye’yi de yerine getirmemiş olduğunuzu iyi bilin. Allah-u Teâlâ açık olarak “**Venhar = Kes!**” buyuruyor. Ya kendin kes veya keseceğine kesinlikle emniyet edeceğin bir kimseye vekâlet ver.

Allah-u Teâlâ’nın “**Haram aylar**” olarak buyurduğu dört haram aydan biri olan Zilkade ayı içerisinde bulunmaktayız.

Bu haram ayların hangileri olduğu, haram ayların içerisinde yapılan Allah-u Teâlâ’nın emr-i ilâhi’si olan Hacc farızasının hikmeti, “**Kurban**” ile ilgili Âyet-i kerime’ler ve Hadis-i şerif’ler ele alınmıştır.

Kurban hakkında ayrıntılı bir şekilde izahlar yapılmış, “**Akika kurbanı**” ve “**Adak kurbanı**” hakkında da bilgiler verilerek izâh edilmiştir.

Bu vesile ile; **“Hayvan kesimi”** ve kesimde her zaman için getirilmesi gereken **“Besmele”**nin önemi, getirilmediği takdirde kesilen etin haram oluşu ele alınarak, **“Eti yenen”** ve **“Eti yenmeyen”** hayvanlar önemine binaen Âyet-i kerime, Hadis-i şerif ve İslâm âlimlerinin içtihadı ışığında ayrıntılı bir şekilde arz edilmektedir.

Haram Aylar:

Hakk Celle ve Alâ Hazretleri Tevbe sûresi 36. Âyet-i kerîme’sinde:

“Gökleri ve yeri yarattığı gündeki yazısına göre Allah’ın katında ayların sayısı on ikidir. Bunların dördü haram aylardır. İşte bu en doğru bir hesaptır. Öyle ise o aylar içinde kendinize zulmetmeyin.” buyuruyor.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Vedâ hutbesi’nde şöyle buyurmuşlardır:

“Şüphesiz ki zaman, Allah’ın gökleri ve yeri yarattığı günde olduğu gibi deveran edip durmaktadır. Sene on iki aydır.” (Buhârî. Tecrîd-i sarîh: 1654)

Bu dört muhterem ayın üçü sıra ile **Zilkade, Zilhicce, Muharrem** olup dördüncü de **Receb**’dir.

Bu aylar hürmete lâıyk olup, savaş yapmak yasak olduğu için **“Haram aylar”** olarak vasıflandırılmıştır.

Zilkade ve Zilhicce aynı zamanda Hacc aylarıdır.

Üç ayları da ilâve edersek Hazret-i Allah’ın değer verdiği bu mübarek ayları ve ayrıca kıymetli gün ve geceleri birer ganimet bilerek, bu fırsatlardan istifade etmeye çalışmalıyız.

Zilhicce:

Zilhicce’nin ilk on günleri; zikir, tekbir ve hacc günleridir. Hazret-i Allah’ın:

“On geceye yemin olsun ki...” Âyet-i kerîme’si ile methettiği çok kıymetli çok mübarek günlerdir. (Fecr: 2)

Bir Hadis-i şerif’te şöyle buyurulmaktadır:

“Ayların efdâli Ramazan-ı şerîf ve ziyâde muhteremi ise Zilhicce’dir.” (Câmius-sağîr)

İbn-i Abbas -radiyallahu anh- Hazretleri’nden rivayet edilen bir Hadis-i şerif’lerinde Cenâb-ı Fahr-i Kâinat -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz şöyle buyuruyorlar:

“Allah’ın indinde Kurban’dan önceki on günden daha üstün günler yoktur. O günlerde Hakk Celle ve Alâ Hazretleri’nin zikrini çok yapınız.” (Dârimî)

Bir Hadis-i şerif’te de şöyle buyuruluyor:

“Allah’ın kendisine ibadet edilmekten en çok hoşlandığı günler Zilhicce’nin ilk on günüdür. Bu on günün her gününde tutulan oruç bir yıllık oruca ve her ibadetle geçirilen gecesi, Kadîr gecesine denktir.” (Tirmizî)

Zilhicce'nin yedinci gecesi **Terviye**, sekizinci gecesi **Arefe** ve dokuzuncu gecesi **Bayram** gecesidir. Bu mübarek geceleri ihya edenler cennetle tebşir olunmuştur. Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şerif'lerinde:

“Dört mühim geceyi ihyâ eden kimseye cennet zaruridir. Terviye, Arefe, Kurban Bayramı ve Ramazan Bayramı geceleri.” buyuruyorlar. (C. Sağır)

Bir Hadis-i şerif'lerinde de şöyle buyuruyorlar:

“Arefe gününde oruç tutmak hem geçmiş hem de gelecekte birer senenin küçük günahına kefarettir.” (Ahmed bin Hanbel)

Hacılar Terviye gecelerini **Mekke-i Mükerreme**'de, Arefe gecelerini ve gününü **Arafat**'ta, Bayram gecelerini ise **Müzdelife**'de geçirirler. Burada sabah namazı kılındıktan sonra **Mina**'ya geçilir.

Teşrik Tekbiri:

Arefe günü sabah namazından başlayıp bayramın dördüncü gününün ikindisine kadar yirmi üç vakitte farz namazların selâmından sonra; **“Allah-u Ekber Allah-u Ekber Lâ ilâhe illâllahu vallahu Ekber Allah-u Ekber velillâhil hamd.”** şeklinde teşrik tekberi almak vâciptir.

Aceleyle Gerektiren Bir İbadet: Hacc

Allah-u Teâlâ malı ve sağlığı yerinde bulunan, akıllı ve mükellef olan, erkek ve kadın her zengin müslümana ömründe bir kere Hacc'a gitmesini farz kılmıştır.

“Hacca gidip gelmeye gücü yeten herkesin Kâbe'yi ziyaret etmesi, Allah'ın insanlar üzerinde bir hakkıdır.” (Âl-i imrân: 97)

“İnsanları Hacc'a çağır.” (Hacc: 27)

Haccı farz kılan şartlar bir insanda toplanınca, onun hemen o yıl hacca gitmesi gerekir. Gidişini ertesi yıllara tehir etmesinden dolayı günahkâr olur.

Hacc ömürde nasıl olsa bir defadır diye ağır almak, tehir etmek aslâ câiz değildir.

Bir Hadis-i şerif'lerinde Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz:

“Hacc edecek kimse acele etmelidir, geriye bırakmamalıdır. Çünkü zaman geçtikçe ya hasta olur, ya bineği kaybolur, veya ihtiyaçları ortaya çıkar.” buyuruyorlar. (Ebu Dâvud)

Üzerine Hacc farz olduğu halde bu farizayı yerine getirmeden ölen bir müslüman günahkâr olur. Hacc'ı umursamayarak terkeden kimseler hakkında Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz buyuruyorlar ki:

“Kim ki, yiyecek içecek ve binecek masraflarına mâlik olup da Hacc etmezse, ister yahudi ister hıristiyan olarak ölsün, müsâvidir.” (Tirmizî)

Hacc'ı terkedenlerin ehl-i kitab'a benzetilmeleri, onların da kitapları ile amel etmemelerinden ileri gelir.

Diğer bir Hadis-i şerif'lerinde ise **“Yâ Resulellah! Hakk yolunda savaşın en efdâl iş olduğunu görüyoruz, biz de savaşa gitsek olmaz mı?”** diye soran Hazret-i Âişe -radiyallahu anhâ- Vâlidemiz'e:

“Sizin için cihadın üstünü, kabul olunmuş Hacc’dır; kadınlar için Hacc, cihaddan efdâldir.” buyurmuşlardır. (Buhârî. Tecrîd-i sarîh: 755)

Bununla beraber ömrünün sonunda bu Hacc’ı yerine getiren kimse, Hacc vazifesini yaptığı için mesuliyetten kurtulur. Fakat Haccetmeden önce ölürse, Hacc için vasiyet etmiş olsa bile günahkârdır. Vasiyeti malının üçte birinden yerine getirilir.

Vasiyet etmeden ölen bir kimsenin vârisi, oğlu veya kızı isterse, kendiliğinden onun namına vekil gönderip Hacc yaptırır.

Bir müslüman zengin olup da sağlığı yerinde olmazsa ve ömrünün sonuna kadar iyileşme ümidi bulunmayan bir hastalığa tutulmuş ise; o zaman kendisine vekâleten bir kimseyi Hacc’a gönderir. Zengin ve sağlığı da yerinde olan kimsenin yerine başkasının Haccetmesi câiz değildir.

Mâli durumu yerinde olup üzerine Hacc farz olan kimse Hacc’a gitmez de, daha sonra fakir düşecek olsa, artık Hacc üzerine borç olarak kalır.

KURBAN

Kurban, Allah-u Teâlâ’ya yaklaşmak niyeti ile belli günlerde kesilen hayvana verilen addır.

Kurban kesmek hicretin ikinci yılında meşru kılınmıştır. Kitap, Sünnet ve İcmâ ile sabittir.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime’sinde:

“Rabb’in için namaz kıl, kurban kes!” buyuruyor. (Kevser: 2)

Namaz kılmakla beraber, kurban da kes. Her ikisinin de şöhret için değil, Allah için halis niyetle yapılması gerekmektedir. Allah için kılınmayan namaz, namaz olmayacağı gibi; Allah için kesilmeyen kurban da kurban olmaz. Kurban olmak şöyle dursun, Allah’ın ismi anılmayan ve bilerek terk olunan veya Allah’tan başkasının ismi anılarak kesilenler, kesilmiş bile olmaz, ölmüş hayvan gibi haram olur.

•

Berâ bin Âzib -radiyallahu anhümâ-dan rivâyet edildiğine göre Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir kurban bayramı günü şöyle buyurmuştur:

“Bu günümüzde bizim için ilk yapılacak şey, namaz kılmamız, sonra kurban kesmemizdir. Bunları sırası ile yapan sünnetimize uygun hareket etmiş olur.” (Buhârî. Tecrîd-i sarîh: 515)

•

Allah-u Teâlâ kullarına kurbanlık develeri yaratma ve onları Allah’ın nişânelerinden kılma nimetini bahşettiğini Âyet-i kerime’sinde haber vermektedir.

“Biz kurbanlık develeri sizin için Allah’ın nişânelerinden kıldık.” (Hacc: 36)

Allah’ın teşrî buyurduğu dinin belirgin işaretlerinden kıldık.

“Onlarda sizin için hayır vardır.” (Hacc: 36)

Dünyada da ahirette de menfaat mevcuttur. Onları kurban keserek büyük sevaplara nâil olursunuz.

“Ön ayakları bağlı olduğu halde keserken Allah’ın adını anın.” (Hacc: 36)

Allah'ın adını anarak kurban edin.

“Yanları üstüne yere düştüklerinde ise onlardan yiye.” (Hacc: 36)

Bu size mubahtır.

“Kanaat edip istemeyene de isteyene de yedirin.” (Hacc: 36)

Kendilerine birer miktar verin. Böylece bir nevi ziyafette bulunmuş olursunuz.

“Şükredersiniz diye onları böylece sizin emrinize musahhar kıldık.” (Hacc: 36)

Güçlerine, cisimlerinin büyüklüğüne rağmen onları emrinize verdik. Dilediğiniz zaman binersiniz, dilediğiniz zaman işinizde kullanırsınız, dilediğiniz zaman da kesersiniz.

Ey kurban kesen müminler!

“Boğazlanan kurbanlık hayvanların ne etleri ne de kanları Allah'a ulaşmaz. Allah'a ulaşacak olan sizin takvânızdır.” (Hacc: 37)

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz ise Hadis-i şeriflerinde buyururlar ki:

“Hiçbir kul kurban günü, Allah katında kan akıtmaktan daha sevimli bir iş yapamaz. Zira kesilen hayvan, kıyamet günü boynuzları ile, kıllarıyla, tırnaklarıyla gelecektir. Hayvanın kanı yere düşmezden önce, Allah katında yüce bir mertebeye ulaşır. Öyle ise onu gönül hoşluğu ile ifâ edin.” (Tirmizî)

Mühim olan sadece kan akıtmak veya et yemek değil, Allah-u Teâlâ'nın rızâsını kazanmak için kan akıtmaktır. O'na ulaşan sizin O'na itaat ve teslimiyetinizdeki, emirlerini yerine getirmenizdeki takvânızdır. Zira ameller ancak takvâ ve ihlâs ölçüleriyle makbuldür. Kurban kesenler ancak niyet, ihlâs ve takvânın şartlarına riâyet ederek Rabb'lerini râzı edebilirler.

“Sizi hidayete erdirdiği için Allah'ı tekbir edersiniz diye, O bunları size musahhar kıldı.” (Hacc: 37)

Onları buyruk altına almanın yolunu öğretip sebeplerini bahşeden ve kendisine yaklaşmanın yollarını gösteren Allah-u Teâlâ'nın nimetlerinin büyüklüğünü ve kudretinin yüceliğini tanıyıp, ulûhiyetini ve vahdaniyetini tekbir ile ilân edersiniz.

“İhsan edenleri müjdele!” (Hacc: 37)

Onların bu amelleri Allah katında makbul olup, kendileri bu yüzden ilâhi lütuflara nâil olacaklardır.

•

Kurban kesmek; hür, mukîm ve zengin olan her müslümana vâcibdir.

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır:

“Hali vakti yerinde olup da, kurban kesmeyen kimse namazgâhımıza yaklaşmasın.” (İbn-i Mâce)

Hemen bütün semavî dinlerde kurban kesmek, insanı Allah'a yaklaştıran ve ulaştıran bir ibadet sayılmıştır.

Kur'an-ı kerim'de Âdem Aleyhisselâm'ın oğullarının kurban kesmelerinden bahsedilmektedir.

Bir Âyeti kerime'de :

“Biz her ümmet için kurban kesmeyi meşru kıldık.” buyuruyor. (Hacc: 34)

Kurban malla yapılan bir fedâkârlıktır. Bir müslüman kurban kesmekle, can da dahil olmak üzere bütün her şeyini Allah yolunda fedâ etmeye hazır olduğunu göstermiş olmaktadır. Diğer taraftan kurban, nefsanî arzuları kesmenin de bir işaretidir.

O kana bedel olarak, gelecek bir çok felâketler, ibtilâlar, akacak kanlar önlediği gibi, en mühimi de Allah-u Teâlâ'nın emri şerifinin yerine getirilmiş olmasıdır. Rızâ-i Bâri'ye vesiledir.

İbrahim Aleyhisselâm'dan Ulvî Bir Hâtıra:

Kurban aynı zamanda İsmail Aleyhisselâm'ın Allah için kurban edilmekten kurtuluşunun hatırlanma vesilesidir.

Şöyle ki:

Hadis-i şerif'te bildirildiğine göre İbrahim Aleyhisselâm Burak ile bir günde Şam'dan Mekke'ye gelip giderdi. (Buhârî)

Bu ziyaretlerin birinde Mekke'de iken bir rüyâ gördü. O gün Zilhicce'nin sekizinci günü idi. Rüyâsında Allah-u Teâlâ ona ilk ve tek oğlu olan İsmail'i kurban etmesini emrediyordu. Önce bu rüyânın Rahmâni olup olmadığına tereddüt etti. O güne bundan dolayı **Terviye günü** denilmiştir. Zilhiccenin dokuzuncu günü aynı rüyâyı tekrar görünce, rüyânın Rahmâni olduğuna dair, yavaş yavaş kendisinde bir kanaat hasıl olmaya başladı. Bunun içindir ki bu güne **Arefe günü** denilmiştir. Onuncu günü tekrar aynı rüyâyı görünce, artık bunun kati bir emir olduğunu anladı. Oğlunu kurban etmeye karar verdiği için de o güne, kurban günü mânâsına gelen **Yevm-i Nahir** denilmiştir.

Peygamberlerin rüyâları ilâhi vahyin bölümlerinden birisi olduğu gibi, tabirleri de vahiydir ve sâdık rüyâlar olarak kabul edilir. Dolayısıyla böyle bir vahiy almış olmakla, bu yapılması gereken bir emir olmuş oluyordu.

Allah-u Teâlâ Halil'inin tam bir teveccüh ve teslimiyet içinde olduğunu, onun Allah için her türlü fedakârlığa katlanabilen nümune bir insan olduğunu göstermek için çok ağır bir imtihana tâbi tutuyordu. Şu kadar var ki büyük bir imtihan olduğu için bu emri bir defada ve kesin bir şekilde indirmemiş, arka arkaya rüyada göstermek suretiyle tedrici olarak beyan buyurmuştur.

İbrahim Aleyhisselâm bunun üzerine bu ilâhi emri zorla uygulamaya kalkışmayıp, önce kendisine tebliğ ederek işi istişâreye havale etti. Oğlundan bu hususta düşünmesini ve görüşünü bildirmesini istedi.

Âyet-i kerime'de şöyle buyurulmaktadır:

“Çocuk kendisiyle beraber yürüyüp gezecek çağa erişince ‘Ey oğulcuğum! Rüyada ben seni boğazladığımı görüyorum. Bir düşün, ne dersin?’ dedi.” (Sâffât: 102)

İsmail Aleyhisselâm babasının bu teklifine hiç tereddüt etmeden teslimiyet içinde cevap verdi:

“Ey babacığım! Emrolduğun şeyi yap! İnşallah beni sabredenlerden bulacaksın.” (Sâffât: 102)

Oğlunun bu derece metin olduğunu ve en kıymetli sermayesi olan canını bile Allah için seve seve verebilecek bir durumda olduğunu gören İbrahim Aleyhisselâm son derece memnun olmuştu.

“Her ikisi de Allah’ın emrine ram oldular.” (Sâffât: 103)

Âyet-i kerime’sinde belirtildiği üzere, sıra emrin icrasına gelmişti.

Beraberce Minâ denilen mevkiye vardılar.

Ciğerparesini bağına bastı, öptü öptü, yüzükoyun yatırarak Allah-u Teâlâ’nın emrini yerine getirmeye hazırlandı. Bu şekilde yatırmasının sebebi, oğlunun yüz ifadesini görüp şefkatinin ağır basması dolayısıyla Allah-u Teâlâ’nın emrini yerine getirememeye korkusuydu.

Nihayet vedalaştı ve bıçağı boğazına çalmaya başladı. Bir kaç kere çaldı ise de bıçak kesmedi. Tekrar tekrar çaldı, fakat yine kesmedi. Her defasında bıçağın ağzı geri dönüyordu.

Nefeslerin kesildiği bir anda emr-i ilâhi geldi.

Âyet-i kerime’lerde şöyle buyruluyor:

“Babası oğlunu alnı üzerine yatırınca biz ona ‘Yâ İbrahim!’ diye seslendik. Rüyâna sadâkat gösterdin, işte biz iyileri böyle mükâfatlandırırız.” (Sâffât: 103-104-105)

Baba ve oğul tarafından kulluğun en mükemmel numunesi ortaya konulmuş oluyordu.

İbrahim Aleyhisselâm bu ilâhi emre samimiyetle imtisal ettiği için bizzat nidâ-i ilâhiye nail olmuş bulunuyordu.

İnsan havsalasının alamayacağı, kelimelerle ifade etmeye gücü yetmeyeceği bu hadise hakkında Âyet-i kerime’de:

“Bu gerçekten apaçık bir imtihandı.” buyruluyor. (Sâffât: 106)

Öyle bir imtihan ve ibtilâ ki büyüklüğü apaçık meydandadır.

Çocuğu boğazlamak üzere yere yatırmakla maksat hâsıl olmuştu. Allah-u Teâlâ’dan başka hiçbir şeyin ona daha sevgili olmadığı ortaya çıkmış, sadâkatini en güzel şekliyle ispat etmişti.

İbrahim Aleyhisselâm bu ilâhi nidâyı işitince etrafına baktı. Bir de ne görsün! Gözleri sürmeli, boynuzlu bir koçla Cebrâil Aleyhisselâm semâdan doğru geliyor.

Allah-u Teâlâ İsmail Aleyhisselâm’a bedel olarak Cebrâil Aleyhisselâm’ın refakatinde kadri yüce bir kurbanlık göndermiş, İbrahim Halilullah’ın o emsâli düşünilemeyen kurban niyetini bu koç ile yerine getirmesini istemiştir.

Âyet-i kerime’de:

“Biz oğluna bedel olarak ona büyük bir kurbanlık verdik.” buyruluyor. (Sâffât: 107)

İbrahim Aleyhisselâm koçu kurban ederek Allah-u Teâlâ’ya hamd ve senâsını, şükranlarını arz etmiştir.

O koç sebebiyle hayata dönen İsmail Aleyhisselâm’ın neslinden son peygamber Muhammed Aleyhisselâm geleceğinden, koçun şânına tâzim için **“Büyük bir kurbanlık”** olarak vasıflandırılmıştır.

Allah-u Teâlâ o zamanda İbrahim Aleyhisselâm’a yaptığı in’am ve ihsanla kalmamış, kıyamete kadar nesiller ve çağlar boyunca hatırasının anılacağını Âyet-i kerime’sinde haber vermiştir:

“Sonra gelenler arasında ona iyi bir ün bıraktık.” (Sâffât: 108)

Kurban bayramında kurban kesmek; itaatın güzelliğini, Allah-u Teâlâ'nın emrine teslim olmanın ulviyetini gösteren bu hadisenin anılması olarak İslâmî vecibeler arasına katılmıştır.

Müminlerin, hayvanlarını Allah için kurban etmeleri bu teslimiyet hadisesini kıyamete kadar canlı tutmaktadır.

Teslimiyet imtihanını lâıykıyla veren İbrahim Aleyhisselâm:

“Bizden selâm olsun İbrahim'e!” (Sâffât: 109)

İltifât-ı ilâhî'sine mazhar olmuştur.

Böylesi bir imtihanı başarı ile verdikleri için, her ikisi hakkında da:

“İşte biz muhsinleri böyle mükâfatlandırırız.” buyurulmuştur. (Sâffât: 110)

İbrahim Aleyhisselâm çok büyük olduğu için çok büyük imtihanlara çekildi. Bütün imtihanları başarı ile kazandı ve Allah-u Teâlâ'nın çok büyük ihsanlarına nâil oldu.

Bizim de Hazret-i Allah'a ve Resul'üne nasıl teslim olmamızın bir ifadesidir.

Kurbanın Şartları:

• Kurbanın vâcip olması için müslüman olmak, hür olmak, mukim olmak yani misafir hükmünde olmamak, şer'an zengin sayılacak kadar servet sahibi olmak gerekir.

Asli ihtiyaçlardan başka en az nisap miktarı bir mala sahip olan her müslümanın kurban kesmesi vâciptir.

• Nisaptan maksat 200 dirhem (561.2 gram) gümüş veya 20 miskal (80.18 gram) altın veyahut bunların kıymetlerine muâdil bir maldır.

Bunda nisabın büyüyücü, artırcı olması ve üzerinden bir yıl geçmesi şart değildir.

Her zekât veren mükellefe kurban kesmek vâcip olduğu gibi, zekâta nisaba girmeyen bazı mallara sahip olan kimselere de, elinde nakit parası olmasa bile kurban kesmek vâcip olur.

Meselâ bir kimsenin asli ihtiyaçları dışında nisap miktarı değerinde fazla eşyası, ihtiyaç dışı ev ve arazisi olursa, bunların üzerinden bir yıl geçmese bile zengin sayılır, kurban kesmesi gerekir.

• Bir kimsenin kurban kesmesi için bütün vakitlerinde zengin olması şart değildir. Kurban bayramı günlerinin başında veya sonunda zengin bulunması kurbanın vâcip olması için yeterlidir.

• Fakirin ve yolculuk halinde olan kimsenin kurban günlerinde kesecekleri kurban nafîle yerine geçer. Çünkü fakir olan kimselere ve yolculuk halinde olan kimselere vâcip değildir. Bununla beraber kurban niyetiyle keserlerse, kesen sevap kazanır. Kesmedikleri takdirde bir şey lâzım gelmez.

• Diğer şartlar mevcut olduğu halde, yolculuktan kurbanın son günü henüz vakit çıkmadan memleketine dönen bir kimseye de kurban kesmek vâcip olur.

Kurbanın Sahih Olmasının Hükümü:

Kurban kesilecek hayvanı kişi ya kendisi kesecek veyahut birisine vekâlet vererek kestirecektir.

Ahmed'e Mehmed'e vermekle, kan akıtmadıkça kurban sahih olmaz. Kurban müslümanlar için vâcip olan bir ibadettir.

Dilenciliği meslek edinen bölücüler kurbanı da el atmakta bir çok paralar toplamaktadırlar.

Binaenaleyh bunun da hırsızları mevcuttur.

Şöyle ki;

"Sen zahmet etme, senin yerine biz keselim!" derler.

Yüz kurban alırlar, beşini keserler, doksan beşini cebe atarlar. İyi bil ki sen kurban kesmemiş olursun. Bu kurban hırsızlarına siz kendinizi kaptırmayın. Bu ilâhi hükmü yerine getirin.

Çünkü Kur'an-ı kerim'deki emir şöyledir:

"Rabb'in için namaz kıl, kurban kes." (Kevser: 2)

"Kes!" buyuruyor Allah-u Teâlâ. Kurbanını âleme vermekle, kurban hırsızına paranızı kaptırmakla beraber emr-i ilâhiye'yi de yerine getirmemiş olduğunuzu iyi bilin.

Allah-u Teâlâ açık olarak **"Venhar = Kes!"** buyuruyor. Ya kendin kes veya keseceğine kesinlikle emniyet edeceğin bir kimseye vekâlet ver.

Vekâlet verilen kimsenin müslüman olması şarttır. Bir bölücüye kurban kesmesi için para veren bir kimse kurban kesmediğini iyi bilsin.

Mühim Bir Husus:

Kurban kesmek bu kadar faziletli olduğu halde, üzerine borç olmamasına rağmen bir kimsenin kurban keseceğim diye çoluk-çocuğunun boğazından kesmesi de caiz değildir. Çünkü âile fertlerinin geçimini temin etmek farzdır. Hatta bir ev sahibi çoluk-çocuğunun nafakasını kesip misafirine yedirirse, yiyen kimse haram yemiş olur.

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şerif'lerinde buyururlar ki:

"Müslüman, Allah rızâsını hesaba katarak âilesi efrâdına infakta bulunursa, bu onun için bir sadaka olur." (Müslim: 1002)

Niyeti hâlis olan bir kimse, zaten icraatını yapacak, aynı sevaba ermiş olacak.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şerif'lerinde:

"Müminin niyeti amelinden hayırlıdır." buyurmuştur. (C. Sağır)

Kurban kesmeyen belki kurban kesenden daha hayırlıdır. Kesemeyenin niyeti aynı kesen gibidir.

Çünkü Allah-u Teâlâ kulunun niyetine bakar.

Sıkılarak, âile fertlerinin nafakalarından keserek, borç para alarak kurban kesmek olmaz.

Abdullah bin Amr bin Âs -radiyallahu anhümâ-dan rivayet edildiğine göre Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

“Kurban gününü bayram olarak kutlamakla emrolundum. Onu bu ümmet için Allah bayram kılmıştır.” buyurmuştu.

Bir kimse kendisine:

“Yâ Resulellah! Ben, iâreten verilmiş bir hayvandan başka bir şeye sahip değilim, onu kesebilir miyim?” diye sordu.

Resulullah Aleyhisselâm şöyle buyurdu:

“Hayır. Ancak saçını, tırnaklarını kısaltır, bıyıklarından alır, etek tıraşını olursun. Bu da sana Allah katında bir kurban yerine geçer.” (Ebu Dâvud)

Bu beyandan anlıyoruz ki, bayrama katılmak için imkânları zorlamaya gerek yoktur. Bayram günü saç tıraşı olmak, uzamış olan bıyıkları, tırnakları kesmek, bedeni temizlemek, yeni, temiz elbiseler giymek gibi, bayram gününün hürmetine uygun bir ahvâle bürünmek de, kurban kesmiş kadar Allah katında makbuldür.

•

Allah-u Teâlâ kullarına yapabilecekleri şeyleri emretmiş, takatleri nispetinde tekliflerde bulunmuştur.

Âyet-i kerime'lerinde buyurur ki:

“Allah ağır teklifleri sizden hafifletmek ister. Çünkü insan zayıf yaratılmıştır.” (Nisâ: 28)

“Allah kimseyi gücünün yettiğinden fazlasıyla mükellef tutmaz.” (Bakara: 286)

O ki sana emretmemiş, niçin yapıyorsun?

Hazret-i Âişe -radiyallahu anhâ- Vâlidemiz'den rivayete göre, Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz iki iş arasında muhayyer bırakıldığı zaman, günah olmadıkça o daima en kolayını tercih ederdi. (Buhârî)

Bir Hadis-i şerif'lerinde ise şöyle buyuruyorlar:

“Şüphesiz ki bu din çok kolaydır. Kim dini zorlaştırırsa, altından kalkamaz, öyle olunca ortalama gidin.” (Buhârî. Tecrîd-i sarîh: 36)

Bu beyanlarımız kesebilecek olanlara teşvik olduğu gibi, kesemediği için üzülenlere de tesellidir. Niyeti onu kurtarır.

Kurban Kesilecek Hayvanlar:

• Kurban; koyun, keçi, deve ve sığır cinsinden kesilir. Manda da sığır cinsinden sayılır. Bunların erkeği de dişisi de kurban edilebilir. Yalnız koyun ile keçinin erkeğini; sığır, manda ve devenin dişisini kurban etmek daha faziletlidir.

• Devenin en az beş, sığırın iki yaşında olması gerekmektedir. Koyun ve keçi ya birer yaşını bitirmiş bulunmalı veya altı aylık olduğu halde bir yaşında imiş gibi gösterişli olmalıdır.

- Bir koyun veya keçi ne kadar cüsseli olursa olsun, ancak bir kişi adına kurban kesilebilir.

Sığır, manda veya deve bir kişi adına kesilebileceği gibi, yediye kadar kişi tarafından da kurban edilebilir.

Şu kadar var ki, ortakların müslüman olması şarttır. Ayrıca hepsinin de kurbanı niyet etmiş olmaları gerekir. Bir kısmının vâcip kurbanı, bir kısmının akîka veya nafil kurbanı niyet etmelerinde fark yoktur. Fakat içlerinden birinin et niyeti ile kesmesi durumunda hiçbirinin kurbanı kabul olmaz.

- Tavuk, horoz, kaz, ördek, hindi... gibi hayvanlar kurban kesilemez. Bunları kurban niyetiyle kesmek harama yakın mekruhtur.

- Etleri yenilen vahşi hayvanlar da kurban olmaz.

Kurban Olmaya Engel Olan Özürler:

- Bir veya iki gözü kör, kulağının veya kuyruğunun yarısından çoğu veya meme başları kopmuş, boynuzlarının biri veya ikisi kökünden kırılmış, doğuştan kulak ve kuyruğu bulunmayan, dişsiz, dişlerinin çoğu dökülmüş, kemiklerinin içinde iliği kalmamış derecede zayıf, kesim yerine gidemeyecek kadar topal, belirli bir şekilde hasta olan hayvanlar kurban olmaz.

- Zengin bir kimsenin satın aldığı kurban özürlü çıkarsa veya hayvan sonradan kusurlanırsa, yerine başka bir hayvan kesmesi gerekir. Fakir ise yeniden alması icap etmez, onu keser. Hatta böyle bir hayvanı alıp kurban etmesi de yeterlidir. Çünkü bu kurban onun hakkında nafilidir.

Kurbana Engel Olmayan Özürler:

- Kurban iri, sağlam, kusursuz ve besili olmalıdır.

Hadis-i şerif'te şöyle buyrulmaktadır:

“Kurbanlarınızı büyük büyük kesiniz. Şüphesiz ki onlar sıratta sizin bineklerinizdir.”

- Hayvanın şaşı, topal, uyuz olması; kulağının küçük, delik ve damgalı olması; boynuzlu, boynuzsuz veya boynuzunun biraz kırık olması; kulaklarının delinmiş veya enine yırtılmış olması, ucunun kesik veya sarkık olması; dişlerinin azının dökülmüş olması; burulmuş olması kurban olmasına engel değildir.

- Deli olan bir hayvan karnını doyurabiliyorsa kurban edilir, doyuramıyorsa edilemez.

- Daima pislik yiyen bir hayvan, hapsedilmeden kurban edilmez.

Kurban Kesmenin Vakti:

- Kurban kesmenin vâcip olmasının sebebi vakittir. Vakit tekrarlandıkça, kurban kesmek de tekrarlanır.

- Kurban kesmenin vakti Kurban Bayramı'nın **“Eyyâm-ı nahr”** denilen birinci, ikinci ve üçüncü günleridir. İlk günü kesmek daha faziletlidir. İstenirse üç gün de ayrı ayrı kurban kesilebilir.

- Bayram namazı kılınan yerlerde namazdan sonra, kılınmayan yerlerde sabah namazının vakti girdikten sonra kesilir.
- Kurbanı gece kesmek mekruhtur.

Kurbanın Kesilmesi:

- Kurban kesmek bir ibadet olduğu için, bu işi başarmaya ehil olanın kendi kurbanını eliyle kesmesi daha faziletlidir.
- Kendi kesemezse vekâleten bir başkasına kestirebilir. Başında bulunması müstehaptır.
- Müslüman bir kadın kesebileceği gibi, kesmesini bilen ve besmele çekebilene bir çocuk da kesebilir.
- Bıçak, hayvana eziyet vermeyecek şekilde keskin olmalıdır. Hayvanı kör bıçakla boğazlamak, yere yatırdıktan sonra bıçak bilemek, ayağından çekip sürüklemek, boğazlarken hayvanın murdar iliğini hemen koparmak, kellesini kesip almak, daha ölmeden derisini yüzmeye başlamak, kıbleden çevirmek mekruhtur.
- Hayvanın yönü kibleye gelecek şekilde yatırılır, sağ arka ayağı serbest bırakılarak geri kalan üç ayağı birbirine bağlanır.
- Her türlü ön hazırlıklar tamamlandıktan sonra kurbanı kesecek olan kişi önce **“Allahümme hâzâ minke ve ileyke = Allah'ım bu sendendir ve sanadır.”** der ve şu Âyet-i kerime'yi okur:

(İnne salâti ve nûsukî ve mehyâye ve memâtî, Lillâhi Rabbil âlemîn, lâ şerîke leh vebi zâlike ümirtü ve ene evvelül-müslimîn.)

“Şüphesiz benim namazım da, ibadetlerim de, hayatım ve ölümüm de âlemlerin Rabb'i olan Allah içindir, O'nun hiçbir ortağı yoktur. Bana böylece emrolundu ve ben müslümanların ilkiyim.” (En'âm: 162-163)

Daha sonra **“Allahu Ekber, Allahu Ekber, Lâ ilâhe illallahu vallahu ekber, Allahu Ekber ve lillâhil-hamd”** diye tekbir getirilir ve **“Bismillâhi Allahu Ekber”** diyerek bıçak çalınır.

- Kesme işi; boynun alt tarafından, boğazın çeneye yakın yerinden yapılır. Yemek ve nefes borusu, bunun iki yanındaki şah damarının kesilmesi ile tamamlanır.
- Develer sığır gibi kesilmez. Boğazla göğsün birleştiği yere bıçak saplanır. Bu sünnettir. Deveyi sığır gibi, sığıru veya koyunu deve gibi kesmek mekruhtur.
- Kanın iyice akıp hayvanın hareketten kesilmesini beklemek müstehaptır.
- Kurban sahibi, kurban kesildiği gün ilk yemeğini kurbanın ciğerinden yemesi menduptur.
- Kurban kesildikten sonra iki rekât namaz kılınması uygun olur.

Kurbanın Eti ve Derisi:

- Vâcip olan; kurbanı kesmek ve kan akıtmaktır.

Binaenaleyh kurbanı diri olarak sadaka vermekle, vâcip olan borç ödenmiş olmaz.

Kestikten sonra etini tasadduk etmek müstehaptır, etmese de olur.

- Kurban kesen kimse, etinden hem yer hem yedirir. Yedirdiği kimseler fakir de olmayabilir.

Âyet-i kerime'de:

“**Yiyiniz, yediriniz.**” buyuruluyor. (Hacc: 36)

- Efdâl olan kurbanın etini üçe ayırmak; bir kısmını fakirlere vermek, bir kısmını akraba ve dostlara hediye etmek, bir kısmını da evde bırakmaktır.
- Kurban kesen kimsenin, nafakaları üzerine vâcip olan ev halkı kalabalık olup hali vakti de geniş değilse, sadaka ve hediye etmeyerek onlara bol bol yedirebilir. İsterse bir kısmını da kavurma yaparak saklayabilir.
- Kurban derisi tasadduk olunabileceği gibi, evde seccade olarak da kullanılabilir.
- Kurban derisi satılıp parası alınamaz, yenecek ve içecek bir şeyle değiştirilemez.
- Kesilmeden önce kurbanın sütünden ve gücünden faydalanmak, yününü kırmak, etini ve derisini satıp parasını almak mekruhtur. Böyle bir şey yapılırsa kıymetini sadaka olarak vermek gerekir. Fakat kesildikten sonra yünü alınıp kullanılabilir.
- Kurbanlık hayvan kesilmeden önce doğursa, yavrusu da kendisiyle beraber kesilir. Kesilmeyip satılsa, parasını sadaka olarak vermek icap eder.
- Kurbanın etinden veya derisinden kesim ücreti verilmez.

Kurban Hakkında Hükümler:

- Bir evde kaç zengin varsa, hepsine de ayrı ayrı birer kurban vâcip olur.
- Kurban kesmek için erkek olmak şart olmadığı gibi, nisaba ulaşan kadınların da kurban kesmeleri gerekir.
- Kurban kesmesi kendisine vâcip olan bir erkek, mal kendisinin olduğu halde, bir yıl kendisine bir yıl hanımına kesecek olsa, kendisi borçlu kalır.
- Bir kimsenin kendi malından çocuğu namına kurban kesmesi menduptur.
- Zengin evlât, kendisine aldığı kurbanı babası namına kesecek olsa, kendisi borçlu kalır.
- Herhangi bir sebepten dolayı kurban kesilemezse kazaya kalır. Ödemek istediğinde bir hayvan satın alınıp diri olarak tasadduk edilebilir veya kıymeti fakirlere verilebilir.
- Kurban edilecek hayvan öldüğü takdirde zengin olanın başka bir kurbanlık satın alması gerekir, fakir olana gerekmez.
- Fakirin aldığı kurbanlık kaybolduğunda ve yerine başka bir kurbanlık kestiğinde, kurban bulunursa fakir onu da keser. Çünkü kendisine nafile iken vâcip kılmıştır. Zengin ise, kestiği kurbanla vâcibi yerine getirdiğinden tekrar kesmesi gerekmez.
- Bir kimse kendi adına iki koyun alıp kurban edebilir, mutlaka bir koyun kurban olarak sınırlandırılmamıştır. Bir kişi, isterse bir sığıra da kurban edebilir.

- Ölüm hastalığında bulunan bir kişi, kurban günlerinde kendisi için bir kurban kesilmesini vasiyet ederse, vârisleri onun terikesinin üçte birinden bir koyun alıp keserler. Bu bir borçtur, yapılmazsa günahkâr olurlar.
- Bir kimse sevabını vefat eden bir kimseye bağışlamak üzere bayram günü kestiği kurban etinden yiyebilir.
- Vefat etmiş bir yakını için kurban keseceğini söyleyen kimse, onu bayram günlerinde kesmesi vâcip olur. Kurban niyetiyle olmayıp fakirlere dağıtmaya niyet ederse istediği herhangi bir günde keser.

Akîka Kurbanı:

- Çocuk için kesilecek kurbanı akîka kurbanı denir. Akîka, çocuğun başındaki ana tüyünün adıdır.
- Akîka kurbanı çocuğun doğduğu günden bâliğ olacağı güne kadar kesilebilir. Fakat yedinci günü kesilmesi efdâldir. Çocuğun yedinci günü adı konulur ve başının saçları kesilip ağırlığınca altın veya gümüş tasadduk edilir ve aynı gün kurban kesilir.
- Kurbanı elverişli olan her hayvan, akîka için de kurban olabilir.
- Akîkanın kemiklerini kırmayıp, mafsallarından ayırmak ve öyle pişirmek müstehaptır.
- Akîkanın etinden kesen yiyebilir, başkalarına da yedirebilir ve tasadduk eder.
- Çocukluğunda akîka kurbanı kesilmemiş bulunan kimse, bunu sonradan da kesebilir.

Adak Kurbanı:

- Bir kurban adanmış olan kimseye, bunu kesmek vâciptir.
- Adak kurbanının etinden adayan kimse, karısı, babası, anası, dedeleri, çocukları, torunları yiyemez. Fakirlere sadaka olarak vermek lâzımdır. Şayet yerlerse yediklerinin kıymetini sadaka olarak verirler.

HAYVAN KESİMİ

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'lerinde şöyle buyuruyor:

“Allah'ın âyetlerine inanan müminler iseniz, üzerlerine Allah'ın ismi anılmış (Besmele ile kesilmiş) hayvanlardan yiyin.” (En'âm: 118)

“Kesilirken Allah'ın adı anılmayan hayvanlardan yemeyin. Çünkü onu yemek muhakkak ki bir fısktır, Allah'ın yolundan çıkmaktır.” (En'âm: 121)

Hayvanı kesecek olanın boğazlamaya ehliyetli olması lâzımdır. Müslüman bir erkek ve kadın kesebileceği gibi, kesmesini bilen ve **“Besmele”** çekebilen bir çocuk da kesebilir.

Tesmiyenin tam kesilme halinde bulunması şarttır. **“Besmele”** çektikten sonra bir şey yer içer, başkası ile konuşursa önce çektiği **“Besmele”** kifayet etmez, yeniden çekmesi gerekir.

“Besmele” unutulmuş olursa zararı olmaz.

Helâl lokma yiyebilmek için bugün müslümanların üzerinde durması gereken mühim meselelerden birisi de, hayvan kesiminde **“Besmele”** ve **“Etleri yenilip yenilmeyen hayvanların bilinmesi”** hususudur.

1– En’am sûresi 145. Âyet-i kerime'sine göre; **“Kendiliğinden ölmüş hayvan leşi, kan, domuz eti ve Allah’tan başkası adına kesilmiş hayvanlar”** olmak üzere haram yiyecekler dört sınıftır.

Mâide sûresi 3. Âyet-i kerime'sinde ise; **“Boğulmuş, bir yerine taş veya sopa vurularak öldürülmüş, düşüp yuvarlanmış, başka bir hayvan tarafından süsülmüş, yırtıcı hayvanlar tarafından parçalanmış, putlar adına boğazlanmış hayvanları yemenin ve fal okları ile kismet aramanın haram olduğu”** bildirilmektedir.

Boğulmak, başına tokmak vurulmak, bir yerden yuvarlanmak, süsüşmek, yırtıcı hayvan tarafından yaralanmak... gibi bir sebeple ölmek üzere bulunan hayvan yetişilerek kesilirse eti yenir.

2– Hayvanı keserken Allah’ın ismini anmak vâciptir. **“Bismillahi Allahu Ekber”** demek ise müstehaptır.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime’lerinde şöyle buyuruyor:

“Allah’ın âyetlerine inanan müminler iseniz, üzerlerine Allah’ın ismi anılmış (Besmele ile kesilmiş) hayvanlardan yiyeğin.” (En’âm: 118)

“Kesilirken Allah’ın adı anılmayan hayvanlardan yemeyin. Çünkü onu yemek muhakkak ki bir fısktır, Allah’ın yolundan çıkmaktır.” (En’âm: 121)

Hayvanı kesecek olanın boğazlamaya ehliyetli olması lâzımdır. Müslüman bir erkek ve kadın kesebileceği gibi, kesmesini bilen ve **“Besmele”** çekebilene bir çocuk da kesebilir.

Tesmiyenin tam kesilme halinde bulunması şarttır. **“Besmele”** çektikten sonra bir şey yer içer, başkası ile konuşursa önce çektiği **“Besmele”** kifayet etmez, yeniden çekmesi gerekir.

“Besmele” unutulmuş olursa zararı olmaz.

Çünkü Hadis-i şerif’te **“Ümmetinden yanılma, unutmaya ve zorla yaptıklarının mesuliyeti kaldırılmıştır.”** buyruluyor. (Buhârî)

Ancak kasten terk edenlerin kestikleri yenmez, haram olur.

3– Boğazlama; develerde boğazla göğsün birleştiği yere bıçak saplamak (nahr) suretiyle, diğer hayvanlarda ise boğazı kesmek (zebh) suretiyle yapılır. Bu sünnettir. Deveyi davar ve sığır gibi kesmek, davarı ve sığırı da deve gibi kesmek mekruhtur.

Eksiksiz bir boğazlamada, nefes ve yemek boruları ile bunun iki yanındaki iki atar damarın kesilmesi gerekmektedir.

Damarları ve boruları kesip kanı akıtabilen her çeşit âlet ile hayvan kesilebilir. (Bıçak, keskin kamış kabuğu, cam... vs.) Mühim olan âletin keskinliğidir. Yalnız, diş ve tırnakla kesmek yasaktır.

Şu kadar var ki bu âlet hayvana zahmet vermeyecek şekilde keskin olmalıdır. Hayvanı kör bıçakla boğazlamak, yere yatırdıktan sonra bıçak bilemek, ayağından çekip sürüklemek, boğazlarken hayvanın murdar iliğini hemen koparmak, kellesini kesip almak, daha ölmeden derisini yüzmeye başlamak mekruhtur.

Hayvan kuyuya veya bir yere ters vaziyette düşer veya yakalanamazsa herhangi bir yerinin kesilip kanının akıtılması boğazlama yerine geçer.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in de bulunduğu bir yerde, kaçan ve yakalanamayan bir deve okla vurularak öldürülmüştü. Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bunu tasvip ettikleri gibi **“Böyle durumlarda aynı şeyi yapınız.”** diye de emir buyurmuşlardır. (Buhârî – Müslim)

4– Kesilen bir hayvanın karnından diri olarak çıkan yavru boğazlanır ve yenir. Ölmüş olarak çıkarsa yenmez.

5– Hayvan şer'i usule göre kesilince, vücuttaki kanın büyük bir kısmı dışarıya akar, az bir kısmı da ince damarlarda kalır. Dışarıya akan bu kanı yemek-içmek haramdır. İnce damarların içinde, dalak, ciğer gibi uzuvlarda kalan kan ise akmış sayıldığından et ile birlikte yenir.

Hayvanın ödü, bezi, bevl torbası, husyeleri ve tenasül uzvu yenmemelidir, mekruhtur.

6– Bir misafir için **“Besmele”** ile kesilen bir hayvanın eti yenilir. Çünkü misafire ikram lâzımdır. Bu Allah rızâsı için kesilmiş olur. Besmele ile bile kesilmiş olsa, herhangi bir şahsa tazim için kesilen kurbanların eti haramdır, yenilemez. Çünkü kurban yalnız Allah için kesilir.

7– Diri olup olmadığı bilinemeyen bir hayvan kesilirken; harekette bulunursa, gözünü yumarsa, ayağını çekerse, tüyleri ürperip kalkarsa canlı hükmündedir ve eti yenir.

Şu kadar var ki, yalnız gözünü veya ağızını açması veya ayağını uzatması onun canlı olduğunu göstermez. Bu hayvan ölü hükmünde olup, eti murdardır.

8– Murdar ölen hayvanın etini yemek haram olmakla beraber derisinden, boynuz, kemik ve kılından faydalanmak mubahtır.

Hazret-i Meymune -radiyallahu anhâ- Vâlidemiz'in bir azatlısına sadaka olarak bir keçi verilmiş, o da ölmüştü.

Duruma muttali olan Cenâb-ı Fahr-i Kâinat -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz **“Derisini niçin almadınız? Onu tabaklar, faydalanırdınız!”** diye ikazda bulundu. **“O murdar ölmüştü.”** dediklerinde **“Onun sadece etinin yenmesi haram kılındı.”** buyurdu. (Müslim)

Bir Hadis-i şerif'te de **“Onu tabaklamak murdarlığını giderir.”** buyurulmuştur. (Hâkim)

9– Vahşi tabiatlı olmayan, iğrenç görülmeyen hayvanların etleri helâldir, yenilebilir.

Temiz olmayan şeyleri yemiş olan tavuk, koyun, sığır, deve gibi hayvanları bir müddet hapsedmeden hemen kesip yemek mekruhtur. Şayet yemedilerse veya etlerini kokutmayacak derecede az yemişlerse, hapsedilmeleri gerekmez.

Pislik yiyen tavuklar için hapis müddeti üç gün, koyunlar için dört gün, sığır ve develer için on gündür.

ETİ YENMEYEN HAYVANLAR

10– Azı dişleri ile kapıp avlayan, parçalayan ve kendisini müdafaa eden hayvanların etleri haramdır, yenilmez. **“Kurt, Ayı, Aslan, Kaplan, Pars, Tilki, Çakal, Sincap, Samur, Sansar, Maymun, Sirtlan, Fil, Gelincik, Kedi, Köpek...”** gibi.

Tırnaklarıyla kapıp avlayan, tırmalayan kötü tabiatlı kuşların etleri de yenmez: **“Kartal, Kerkenez, Akbaba, Alacakarga, Leş Kargası, Kuzgun, Çaylak, Atmaca, Yarasa, Şahin...”** gibi. Bunlar pislik de yerler.

11– İslâm âlimleri, deniz ürünlerinden **“Balık türlerinin yenmesinin”** helâl olduğu konusunda görüş birliği içerisindeyler.

Balık türlerinin dışındaki deniz ürünleri konusunda ise bazı içtihat farklılıkları ortaya çıkmıştır. Buna göre; **“Midye, Kalamar, Yengeç, Karides, Kerevit...”** gibi ürünlerin yenmesi **“Hanefi Mezhebi”**ne göre câiz değil, diğer üç mezhebe göre câizdir. Bu konuda ortaya çıkan içtihat farklılığının sebebini anlayabilmek için, İslâm dininin konuya ilişkin temel yaklaşımını bilmek gerekmektedir.

Kur’an-ı kerim’de genel olarak denizden elde edilen yiyeceklerin helâl olduğu bildirilmiştir.

“Deniz avı yapmak ve onu yemek hem kendinize hem de yolculara bir geçimlik olarak helâl kılınmıştır.” (Mâide: 96)

“Hepsinden de taze et (balık) yersiniz.” (Fâtır: 12)

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz’de deniz hakkında:

“Onun suyu temiz, içinde ölen(meytesi) helâldir.” buyurmuştur. (Ebu Dâvud, Taharat 41)

Dinimizin iki temel kaynağı; Kur’an-ı kerim ve Sünnet-i seniye’de deniz ürünleri ile ilgili olarak en başta bu deliller yer almaktadır. Bunun yanında Kur’an-ı kerim’de ve Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz’in Hadis-i şerif’inde yenmesi helâl ve haram olan etler ile ilgili bazı açıklamalar yer almıştır. Bu açıklamalar bir bütün olarak göz önüne alındığında, her şeyden önce etleri yenebilecek hayvanlarla ilgili bir liste verme yönüne gidilmediği, sadece belli ilke ve ölçüler getirmekle yetinildiği görülür.

Belirttiğimiz gibi Kur’an-ı kerim’de yenmesi helâl olan etler ayrı ayrı belirtilmeksizin insanlara Allah-u Teâlâ’nın nimetleri hatırlatılmış ve müslümana yaraşan şeylerin yenmesinin gerekliliğine vurgu yapılmıştır.

Bunun için **“İyi ve temiz şeylerin helâl kılındığı”** belirtilerek en çok yenmesi mutad olan koyun, deve ve sığır gibi türlere (behimetü’l-en’âm) işaret edilmiştir.

“Size verdiğimiz rızıkların temiz olanlarından yiyin.” (Bakara: 172)

“Temiz olan şeyler size helâl kılındı.” (Mâide: 4)

Kur’an-ı kerim’de yiyecekler konusunda haramlıkla ilgili açıklamaların ortak noktası ise, insanın tabiatı itibariyle **“tayyibât”** (iyi ve temiz) görülemeyecek nitelikteki **“habâis”** (temiz görülmeyen ve iğrenilen) şeylerin yenmemesi gereğidir. Burada geçen **“habâis”**ten olma vasfı, insan için zararlı olabilecek şeyleri içine aldığı gibi tabiatı gereği insanın iğrendiği tüm hayvanları da kapsayabilir. İslâm âlimleri, iğrenç tabiatlı ve pis olan bir takım hayvanların etlerini de haram kabul etmişlerdir; **“Yılan, Fare, Kurbağa, Kaplumbağa, Köstebek, Kirpi, Salyangoz, Solucan, Sinek ve bütün haşarat...”** gibi hayvanların bu gruba girdiğini ifade etmektedirler. İşte Hanefi mezhebi balık cinsinden olmayan; **“Midye, Kalamar, Yengeç, Karides, Kerevit, İstiridyeye, İstakoz, Ahtapot...”** gibi hayvanlar ile **“Su aygırı, Deniz hınzırı...”** gibi balık suretinde bulunmayan deniz ürünlerini bu kategoride değerlendirdiği için bu tür hayvanlar helâl değildir, etleri yenilmez. Balık sınıfına giren her nevi balık etleri helâldir.

Hakk Celle ve Alâ Hazretleri Âyet-i kerime’de:

“Taze et yemeniz için denize boyun eğdiren Allah’tır.” buyuruyor. (Nahl: 14)

Balığın yenilme helâliyetinin şartı, afet ile ölmüş olmasıdır.

Ağ ve olta afet olduğu gibi, balığın bir yere sıkışma, fırtına, dalga tesirleri ile, suyun çekilmesi, fazla sıcak veya soğuk olması gibi sebeplerle ölmesi dahi afet sayılır. Balıkların boğazlanması gerekmez.

Böyle bir âfete uğramaksızın herhangi bir tesir olmadan kendi başına ölmüşse eti yenmez.

Ölen balığın karın tarafı su yüzünde ise kendi başına ölmüş sayılır ve eti yenmez. Sırt tarafı su üzerinde ise, dış tesirle ölmüştür ve eti yenir. Balıklar temiz olmayan suda bulunsalar dahi etleri yenir.

Diğer taraftan sağlığa zararlı maddelerin alınmaması da İslâm’ın genel ilkelerinin gereklerindedir.

Bu konudaki somut yasaklar, Mâide sûre-i şerif’inin 3. Âyet-i kerime’sinde on madde halinde sayılmış ise de; bunların bir kısmı aynı grup içinde düşünülerek tamamının Bakara sûre-i şerif’inin 173. Âyet-i kerime’sinde yer alan dört ana maddede toplanması mümkündür:

“Allah size leşi, kanı, domuz etini, Allah’tan başkası adına kesilen hayvanı kesin olarak haram kıldı.” (Bakara: 173)

Kendiliğinden veya dini usulde boğazlanmaksızın ölmüş hayvan (meyte), akıtılmış kan, domuz ve Allah’tan başkası adına kesilen hayvanlar.

Bütün İslâm bilginleri, Allah’ın; dinî hüküm ve kaideleri, kullarının maslahatı için koyduğunda ittifak etmişlerdir. Bu maslahat ya faydalı olanı elde etmek (celb-ı menfaat) yahut da zararlı olanı gidermek (def-ı mazarrat) içindir.

.

Yalnız çekirge konusunda bir istisna vardır. Bu konuda dört mezhep de aynı görüşü içtihat etmişlerdir.

Çekirgenin yenmesi ile ilgili olarak, Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz’den, Abdullah İbn-i Ebî Evfâ -radiyallahu anh- şöyle rivayet etmiştir:

"Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile beraber (altı veya yedi sefer) gazveye çıkmıştık. Gazve esnasında Peygamber Efendimiz ile birlikte çekirge yedik." (Buhârî, Sayd: 13. Müslim, Sayd: 52. Ebu Dâvud, Et’ime: 35, Tirmizî, Et’ime: 22. Nesâî, Sayd: 37)

Ebu Hureyre -radiyallahu anh- Efendimiz, Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz’den şöyle rivayet etmişlerdir:

“Biz Hacc ve Umre için Hazret-i Peygamber ile birlikte yola çıkmıştık. Yol esnasında bir çekirge sürüsüne rastladık. Kamçı ve yaylarımızla vurmaya başladık. Resulullah Efendimiz; ‘Bunu yiyin, zira o deniz avından sayılır.’ dedi.” (Ebu Dâvud, Menâsik: 42, Tirmizî, Hacc: 27)

AV

Hakk Celle ve Alâ Hazretleri Âyet-i kerime’sinde:

“Resul’üm! Onlar sana kendileri için nelerin helâl kılındığını soruyorlar. De ki: Temiz olan şeyler size helâl kılındı. Allah’ın size öğrettiği üzere alıştırıp yetiştirerek öğrettiğiniz avcı hayvanların sizin için tuttıklarını yiyin ve (ava salarken) üzerine Allah’ın adını anın. Allah’tan korkun. Şüphesiz Allah hesabı çabuk görendir.” buyuruyor. (Mâide: 4)

Dinimiz avlanmayı bazı kayıt ve şartlarla câiz ve helâl kılmıştır, fakat vâcip değildir. İnsanın kendi ihtiyârına bırakılmıştır. Bu mübah bir kazanç yoludur. **Fakat diğer kazanç yolları bundan efdâldir.**

Hele yemek ve faydalanmak niyeti olmadan **sırf zevk için hayvan öldürmek ve bunu ifrâta götürmek hiç doğru değildir.**

Cenâb-ı Fahr-i Kâinat -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şerif'lerinde:

“Bir kuşu boşuna öldürenler için kıyamet gününde o kuş bağıarak ‘Yâ Rabb’i! Falan kişi, faydalanmak niyeti olmadan beni boşuna öldürdü’ diye şikâyet edecektir.” buyuruyorlar. (Nesâi)

Şer'an eti yenilebilen ve insanlardan kaçan vahşi hayvanlardan hangisi olursa olsun av hayvanıdır. Avlanmadan başka bir yolla boğazlama imkânının bulunmaması gereklidir. Av aletiyle yaralanan hayvana yetişildiği zaman halâ yaşıyorsa, veya canlı olarak tutulabildiyse, şer'î usûlüne göre boğazlanması lâzımdır. Boğazlanmadan ölürse eti yenmez.

Av ya ok, mızrak, kılıç, tüfek, tabanca gibi kesici, delici, içine işleyici aletlerle veya köpek, pars, doğan gibi hayvanlarla yapılır. Bu aletlerle öldürülen hayvan yenir.

Taş veya sopa gibi şeylerle vurularak öldürülen hayvan yenmez. Âletin vücuda girmesi, delmesi ve kesmesi gerekir.

Av hayvanlarının öğretilmiş, ava alıştırmış olması, avı kendisi için değil sahibi için yakalaması ve yemeden getirmiş olması şarttır. Tuttuğu hayvanı yaralamadan boğarsa veya bir kısmını yerse, artık o av yenmez.

Gerek silâh ve gerekse hayvanla av yaparken besmele çekmek de şarttır. Tetiği çekerken veya hayvanı av üzerine salarken kasten besmele çekilmezse, o av hayvanının eti yenmez, haram olur. Besmele unutulursa helâldir.

Bir besmele ile atılan mermi iki hayvana isabet ederse, her iki hayvan da helâl olur.

Besmele çekilerek gönderilen köpeğe avı yakalamakta besmelesiz salıverilen başka bir köpek yardım ederse, avlanan hayvanın eti yenmez. Öğretilmiş köpeğin ortaklığı da böyledir.

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

İNŞİKÂK SÛRE-İ ŞERİF'İNİN TEFSİRİ-1

Sûre-i Şerif'in Takdimi:

Mekke-i mükerreme döneminde, İnfîtar sûre-i şerif'inden sonra nâzil olmuştur. Yirmi beş Âyet-i kerime, yüz yedi kelime ve dört yüz otuz harften müteşekkildir.

Adını ilk Âyet-i kerime'de geçen ve **“Yarılmak, parçalanmak”** mânâsına gelen **“İnşikâk”** kelimesinden alır.

Muhtevâsı:

Bu mübârek Sûre-i celîle'de, **“İnfitâr”** Sûre-i şerifinde olduğu gibi kıyamet gününün bazı korkunç safhaları anlatılmaktadır.

Altıncı Âyet-i kerime'ye kadar kıyametin bazı hâdiseleri tasvir edilerek, göğün parçalara ayrılacağı, yerin dümdüz hâle getirileceği ve içindekileri dışarıya atacağı beyan edilmektedir.

On altıncı Âyet-i kerime'ye kadar insanın Rabb'ine kavuşacağı, dünya hayatında iken yaptığı iyi ve kötü amellerin kaydedildiği defteri sağ elinden verilenlerin hesaplarının kolay olacağı, sevinçlerin en yükseği ile yakınlarının yanına dönecekleri; defterleri arka taraflarından verilenlerin ise, cehenneme atılacakları haber verilmektedir.

Mütebâki Âyet-i kerime'lerde ise, akşamın alaca karanlığına, geceye ve aya yemin edilerek insanların hâlden hâle geçecekleri, Kur'an-ı kerim okunduğu zaman secde etmeyip onu yalanlayanların elem verici bir azaba sürüklenecekleri, inananlar için ise ebedî bir mükâfat bulunduğu açıklanmaktadır.

Kıyametin Bazı Safhaları:

Kıyametin kopma hâdisesi sadece dünyada değil, mevcut sistemlerin hemen hepsini içine alacak ölçüde olacaktır.

“Gök yarıldığı, Rabb'ini dinleyip O'na yaraşır şekilde boyun eğdiği zaman.” (İnşikâk: 1-2)

Gökler nizam ve intizamını kaybetme emrine tam bir teslimiyet gösterir.

Yıldız ve gezegenlerin kendi yörüngesinde hareket ettiği, kâinatın da her şeyi kendi sisteminde tuttuğu bu nizam bozulacaktır.

Dünya aslında sayılı günden ibarettir. Onun içindir ki mukadder olan zamanı gelince, dünya hayatı son bulacaktır.

Kıyamet koptuğunda yeryüzü de peşpeşe sallanacak ve sarsılacak, üzerindeki bütün yapılar yıkılıp yok olacaktır.

Âyet-i kerime'de şöyle buyruluyor:

“Yer uzatılıp düzlendiği, içinde bulunanları dışarı atıp boşaldığı, Rabb'ini dinleyip O'na yaraşır şekilde boyun eğdiği zaman.” (İnşikâk: 3-4-5)

Böylece ilâhi emir ve hüküm gerçekleşmiş olur. Gökyüzü Rabb'ine boyun eğdiği gibi, yeryüzü de O'na boyun bükerek ve tam bir teslimiyet gösterir.

Yerin paramparça edilmesi, silinip düzlenmesi demektir. Yer yerinden oynar, enine boyuna sarsıntıya tutulur, yüksek dağlar yıkılır gider. Hayal etmenin bile ürperti vereceği sıkıntılı ve korkulu durumlarla karşı karşıya kalınır.

Allah-u Teâlâ bu noktada insanı bu hayattaki yorgunluk ve çabalarının, didinmelerinin karşılığını alacağını bildirmek üzere şöyle buyurmaktadır:

“Ey insan! Şüphesiz ki sen Rabb’ine doğru çaba göstermekte ve sonunda O’na varacaksın.” (İnşikâk: 6)

Ey insanoğlu! Görüyorsun ki zaman uçup gitmektedir. Geldin gitmek için. İşte geldin işte gidiyorsun. Bugün varsın yarın yoksun. Bugün üsttesin yarın alttasın. Bugün yataktasın yarın topraktasın. Ölümüne doğru hızla yol alıyorsun. Gün gelecek bu can çıkacak, huzur-u ilâhîye çıkacaksın. Yaptığın iyilik ve kötülüklerle karşı karşıya geleceksin. Sonra da çalışmalarının karşılığını mutlaka elde edeceksin. Bu gerçeği dâima göz önünde bulundur, ne yapacaksın şimdiden ona göre yap!

Hesabı Kolay Görülenler:

Mizanın tehlikesinden ancak dünyada nefsini hesaba çeken; duygu ve düşüncelerini, söz ve davranışlarını, amellerini ahkâm terazisi ile tartan kimselerle, tevbeleri kabul edilenler kurtulurlar.

Amelleri tartılacak olanlar, iyilikle kötülüğü birbirine karıştırmış olan kimselerdir. Yani hem sevap hem de günah işlemiş olanların amelleri tartılacaktır.

Amel defterlerinin dağıtımında, defterini sağ eline alanlar, kolay bir hesap ile kurtulacaklardır.

“Kimin kitabı sağından verilirse, onun hesabı pek kolay görülür.” (İnşikâk: 7-8)

Bu gibi kimselerin amelleri Allah-u Teâlâ’ya arz olunur. İbadetlerine sevap verilir. Eğer günahı varsa günahından geçilir, aff olunur, aslâ şiddet olmaz. Yaptıklarının bütün incelikleri sorulmaz, herhangi bir mazeret istenmez. *“Bunu niçin yaptın?”* dahi denilmez, herhangi bir sıkıntı ile karşılaşmaz, aleyhine delil getirilmez. Çünkü yaptığı şeylerden bütün incelikleriyle hesaba çekilecek kimse azaba uğrayacaktır. Görülüyor ki hesabı ince elekten geçirilenler cezâyâ çarptırılırlar.

Nitekim Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz:

“Kıyamet günü inceden inceye hesaba çekilen azaba uğratılır.” buyurmuşlardır.

Hazret-i Âişe -radiyallahu anhâ- Vâlidemiz bu söz üzerine:

“Yâ Resulellah! Allah-u Teâlâ:

‘Kimin kitabı sağından verilirse, onun hesabı pek kolay görülür.’ buyurmuyor mu?’ diye sorduğunda:

“O hesap değildir, sadece bir arz edilmekten ibarettir. Yoksa kimin hesabı inceden inceye tetkik edilirse azaba uğrar.” cevabını verdiler. (Buhârî)

Hazret-i Âişe -radiyallahu anhâ- Vâlidemiz buyururlar ki:

“Resulellah Aleyhisselâm’ı dinledim, namazlarının bazısında:

‘Allah’ım! Beni kolay bir hesapla muhasebe et!’ diyordu.

Namazı bitirince: ‘Yâ Resulellah! Kolay hesap nedir?’ diye sordum.

‘Kitabına bakılıp geçiştirilivermesidir.’ buyurdu.” (Ahmet bin Hanbel)

İşte insanın karşılaşacağı kolay hesap budur. Sonra kurtulur.

“Ve sevinçli olarak âilesine döner.” (İnşikâk: 9)

Akrabalarının, dostlarının ve kendisi gibi azaptan kurtulanların yanlarına gelir. Müjdeleşirler, tebrikleşirler, sevinçleri ışıltılı yüzlerinde parlamaktadır.

Nitekim diğer bir Âyet-i kerime'de şöyle buyruluyor:

“Kimin tartıları ağır gelirse, işte onlar kurtuluşa erenlerin tâ kendileridir.” (Müminûn: 102)

Hiç isyan etmeyen siddıklar ile şehitler, mizan ve hesap görmeden cennete gireceklerdir.

Amel Defterleri Arkasından Verilenler:

Amel defterini soldan veya arkadan alanlara **“Ashâb-ı şimâl”** denilir. Çetin bir hesap görecektir ve cehenneme gidecek olanlar bunlardır.

Bunlar hayatın yalnız dünya hayatı olduğunu zan ve iddiâ ediyorlardı.

“Doğarız, yaşarız, yok olur gideriz.” diyorlardı.

Yiyorlar, içiyorlar, eğleniyorlar, günlerini gün etmeye çalışıyorlardı. Ölümünden sonra diriliş, oradaki hesaba çekiliş akıllarından bile geçmiyordu. Ne bir hazırlıkları ne bir sermayeleri vardı. İmansızlıkları sebebiyle Allah-u Teâlâ onların bütün iyiliklerini boşa çıkarmıştır.

“Amel defteri kendisine arkasından verilen kimse: ‘Mahvoldum!’ diye bağırrır.” (İnşikâk: 10-11)

Hem de nasıl bir mahvoluş! Önü belli sonu belli. Kaçış imkânı, kurtuluş çaresi yok.

Karşısında cehennem var.

Defterinin arkasından ele verilmesi, nereye gideceğine ve nasıl bir cezâyâ çarptırılacağına işarettir. Bunu görünce açıkca rezil olmuş, artık cezâdan kurtulamayacağı açıkca belli olmuş, durumu herkes tarafından öğrenilmiş, pişmanlığı da son haddini bulmuştur.

“Ve o alevli ateşe girecektir!” (İnşikâk: 12)

Kendilerine ve yakınlarına uğursuzluğu dokunan bu gibi kimselerin hâl ve ahvâlleri ne kadar korkunçtur.

Ömür sermayesini mal toplama, mülk edinme yolunda harcamıştı. Sahip olduğu makam ve mevki ile gururlanıyor ve bundan büyük bir haz duyuyordu. Şimdi ise ne mal-mülk kaldı, ne de makam-mevki kaldı. Sadece hesabını yanlış tutmanın cezası kaldı.

“Çünkü o dünyada, âilesi arasında iken pek şımarıktı.” (İnşikâk: 13)

Âkıbetini hiç düşünmez, ahiret aklına gelmez, fâni varlıklara mağrur, nefsanî zevklere düşkün, şehvetperest, rahat ve refah içinde, keyfi yerinde idi. Bu zenginlik hâlinin devam edeceğini sanıyordu. Ahireti için hiçbir hazırlık yapmıyordu.

“Çünkü o bir daha dirilip Rabb’ine dönmeyeceğini sanmıştı.” (İnşikâk: 14)

Onun içindir ki hiçbir kayıt altına girmek istemiyor, sınır tanımıyor, yasak bilmiyor, sorumluluk altına girmiyordu.

“Amma Rabb’i onu görüyordu.” (İnşikâk: 15)

O'ndan hiçbir şey gizli kalmaz, bütün yaptıklarından haberdardır.

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

HAZRET-İ MUHAMMED Aleyhisselâm

Hicret Belirtileri

Medine'li müslümanların bu tarihî biatları Resulullah Aleyhisselâm'ın gönlünü rahatlatmıştı. Allah-u Teâlâ onun için güçlü kuvvetli, savaşçı ve kahraman bir topluluk nasip etmişti. Müslümanlığın bütün insanlığa yayılması için hicret artık kaçınılmaz olmuştu.

Resulullah Aleyhisselâm'ın ve müslümanların Medine'ye eninde sonunda hicret edeceklerini anlayan müşrikler; müslümanlar üzerindeki zulümlerini arttırdıkça arttırdılar, birbirlerini kışkırtılar. Zulüm adına ellerinden geleni arkalarına koymuyorlardı. Müslümanlar artık Mekke'de barınamaz hâle gelmişlerdi.

Son Akabe biatından sonra Resulullah Aleyhisselâm, müslümanların Medine'ye hicretleri için genel bir izin çıkartmıştı.

“Sizin hicret edeceğiniz şehrin, iki kara taşlık arasında hurmalık bir yer olduğu bana gösterildi.” buyurdular.

Bu arada bazı müslümanlar:

“Orada ne yerimiz ne yurdumuz, ne de malımız mülkümüz var, oraya nasıl gideriz? Bizi kim yedirir içirir?” demişlerdi.

Bu hususta nâzil olan Âyet-i kerime'de Allah-u Teâlâ şöyle buyurdu:

“Nice canlılar vardır ki, rızıklarını kendileri elde edemezler. Sizin de onların da rızınızı Allah veriyor.” (Ankebût: 60)

Herkesin rızısını vererek takdir olan zamana kadar yaşatıyor.

“O her şeyi iştir ve bilir.” (Ankebût: 60)

Resulullah Aleyhisselâm da o bir avuç müslümanı şöyle teselli etti:

“Allah-u Teâlâ artık sizin için yeni kardeşler ortaya çıkarmıştır, size huzur ve sükûnet içinde yaşayabileceğiniz bir yer temin etmiştir.”

Bir emir sayılabilecek bu açık izinden sonra müslümanlar hiç sezdirmeden; hayvanı olan hayvanına binerek, olmayan yaya olarak, ferdi veya toplu hâlde, akın akın hicret etmeye başladılar.

İlk hicret eden Ebu Seleme Abdullah bin Abdülesed -radiyallahu anh- oldu. Sonra Abdullah bin Cahş -radiyallahu anh-, Ammar bin Yâsir -radiyallahu anh- ve diğer müslümanlar gizli gizli hicret ettiler. Çünkü müşrikler gidenlere mâni olabilmek için her türlü tedbiri alıyorlardı.

Yalnız Hazret-i Ömer -radiyallahu anh- onlara meydan okudu ve açıktan hicret etti.

Şöyle ki:

Hicret etmeye karar verdiği zaman kılıcını kuşanıp yayını omuzuna astı. Oklarını eline alarak Kâbe'ye doğru yürüdü. Ağır ağır, sükûnet içinde yedi defa tavaf etti. Makam-ı İbrahim'e gelip namaz kıldı. Namazını bitirdikten sonra orada bulunan bir grup müşriğin karşısında durdu ve:

“Kara olsun yüzleri! Allah ancak bu burunları yere sürter!... Anasını ağlatmak, çocuklarını yetim, karısını dul bırakmak isteyen varsa, şu vâdinin arkasında gelip benimle karşılaşsın!” diyerek onlara meydan okudu.

Hiç kimse onu takip etme cesaretini kendisinde bulamadı.

•

Kısa bir müddet sonra Mekke'de; müslümanlıkları yüzünden âileleri tarafından hapsedilmiş olanlardan, zorla dinlerinden döndürdüklerinden, yaşlı ve hasta olanlardan, köle ve câriyelerden başka müslüman kalmamış, birkaç mahalle boşalmıştı. Şehrin bir tarafı böyle boşaldıkça Mekke'nin ileri gelenleri hayret eder üzülmüşlerdi. Fakat kabilelerin ileri gelenlerinin her biri kendi kabilesinden olan müslümanları müdafaa ettiği için bu hicreti engellemeye güç yetiremediler. Müslümanlar inançları uğruna mal, mülk, ev, bark ne varsa hepsini terkediyorlardı.

Hatta Ebu Süfyan, Cahş oğulları'nın evini işgâl edip başkalarına satmıştı. Abdullah bin Cahş -radiyallahu anh- durumu bildirdiğinde Resulullah Aleyhisselâm:

“Siz bu evinizin bedelini cennette bulmaktan memnun olmaz mısınız?” buyurdu.

Süheyb-i Rûmî -radiyallahu anh- hicret için evden çıktığında müşriklerden bir grup onu geri çevirmek için arkasından yetiştiler. Bunun üzerine bineğinden inip, çantasındaki okları çıkarttı, yayını aldı ve: **“Ey Kureyşliler! Sizin en iyi okçunuz olduğumu biliyorsunuz. Allah'a yemin olsun ki, çantamdaki okları atıp bitirinceye kadar bana yaklaşamazsınız. Sonra kılıcımdan elimde bir parça kaldığı müddetçe sizinle çarpışırım. Ondan sonra bana istediğinizi yapın.”** dedi.

Müşrikler ise: **“Sen bizim aramıza dilenci gibi gelmiştin, bizim mallarımızla zengin oldun. Şimdi canınla beraber mallarını da mı alıp götürmek istiyorsun? Hayır!... Buna müsaade etmeyiz!”** dediler. **“Peki mal ve mülkümü size bırakırsam bana gitme iznini verir misiniz?”** diye sordu. **“Evet!”** dediler. Bunun üzerine Süheyb -radiyallahu anh- bütün sermayesini onlara bıraktı ve eli boş olarak Mekke'den çıktı.

Bunu duyan Resulullah Aleyhisselâm:

“Süheyb kârlı bir iş yapmıştır.” buyurdular.

Bu hadisenin hatırası Kur'an-ı kerim'de şu Âyet-i kerime ile yaşıatılmıştır:

“İnsanlardan öyleleri var ki Allah'ın hoşnutluğunu dileyerek nefsinin satar.” (Bakara: 207)

O biliyordu ki mülk kendisinin değil Allah'ındır. En üstün gaye mal değil O'nun rızâ-i Bârî'sidir. O uğurda canını veren, kendisini ebedî acılardan kurtarmış ve en büyük ticarete ermiş olur. Bunlar Allah-u Teâlâ'nın has kullarıdır. Kendilerini ne dünyaya ne ahirete değil, ancak Allah'a satarlar.

“Allah ise kullarına karşı çok merhametlidir.” (Bakara: 207)

İyilikleri kat kat mükâfatlandırır, kötülükleri bağışlar, kendisine isyan edenleri hemen cezalandırmaz.

.

Müşrikler öfkeden kuduruyorlardı. Çeşitli yollara başvurarak, ellerinden geldiğince, güçlerinin yettiğince müslümanları hicretten alıkoymaya çalıştılar, saldırıları daha da şiddetlendi. Öyle ileri gittiler ki, karısı ile kocasının arasına bile girdiler. Bütün bunlara rağmen bu iman selini engelleyemediler.

Onlar bu hicretleri ile Allah-u Teâlâ'nın hoşnutluğundan başka bir şey istemiyorlardı.

Allah-u Teâlâ onlar hakkında Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurdu:

“Sonra Rabb'in, işkenceye uğratılıp eziyet edildikten sonra hicret edip, ardından da sabrederek cihad edenlerle beraberdir. Rabb'in şüphesiz bundan sonra da bağışlar ve merhamet eder.” (Nahl: 110)

Onlar hicret ile kurtuluş imkânı bulmuşlar, Allah-u Teâlâ'nın hoşnutluğunu ve bağışlamasını dileyerek memleketlerini, âilelerini ve mallarını terketmişlerdi.

Onların Mekke'deki imtihan şekli; işkence, eziyet ve müşriklerden gördükleri çeşitli istihza biçiminde olmuştu. Resulullah Aleyhisselâm onlara hicret için izin verince, bu sefer onların imtihanları vatanlarını, mallarını, evlerini ve evlerinde bulunan kıymetli eşyalarını bırakıp gitme şekline dönuştü.

Onlar her iki imtihan karşısında da Rabb'lerine karşı samimi, dinlerine karşı vefâkâr idiler. Her türlü sıkıntı ve meşakkatleri sarsılmaz bir iman ve kararlılıkla karşıladılar. İmanlarını korumak için en kıymetli varlıklarından ayrılmalarına karşılık, Medine'de kendilerini bekleyen yeni kardeşler kazandılar.

.

Müslümanlar Mekke'den böyle göç ettikçe, onları Medine'de Evs ve Hazreç kabileleri hürmetle karşılıyorlar, yer gösteriyorlar ve yardım ediyorlardı. Onun içindir ki Medine'li müslümanlara **“Ensâr”**, hicret eden Mekke'li müslümanlara ise **“Muhâcir”** denildi. Muhâcirler, sanki kendi öz akraba ve aşireti arasındaymış gibi yer buluyorlardı.

Onlara bu ismi Âyet-i kerime'sinde bizzat Allah-u Teâlâ vermiştir:

“İslâm'da birinci dereceyi kazanan Muhâcirler ve Ensâr ile onlara sadâkatle güzellikle tâbi olanlardan Allah râzı olmuştur. Onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlardır.” (Tevbe: 100)

Kendilerine lütuf ve ihsan buyurmuş olduğu dünyevî ve uhrevî nimetlerden ve hususiyetle kendilerini bütün nimetlerin üzerinde olan rızâ-i Bârî'sine nâil buyurduğundan dolayı bir şükran ifadesi olarak kalben fevkalâde mahzuz bulundular.

Muhâcirler Resulullah Aleyhisselâm'ı ilk önce tasdik eden, onun uğrunda her türlü zahmetlere ve fedâkârlıklara katlanan zâtlardır. Dinlerini korumak için yurtlarından aşiretlerinden ayrılmışlar, Resulullah Aleyhisselâm'a samimi bir bağlılık göstermişlerdir.

Ensâr'a gelince; birçok kimselerden önce Mekke-i mükerreme'ye gelerek Resulullah Aleyhisselâm'ı tasdik etmişler, onu kendi memleketlerine dâvette bulunmuşlar, hicret eden din kardeşlerine pek çok yardımlar yapmışlar, İslâmiyet'in intişarı için pek çok çalışmışlardır.

Bu güzel işlerde onlara uyup, onlar gibi güzel işler yapan, kıyamete kadar onların yaptıkları işleri kendisine numune alan ve onların izinden giden bütün müslümanlar da üçüncü zümreyi teşkil etmektedirler.

Allah-u Teâlâ Muhâcir ve Ensâr'ın en önde ve ileri gelenleriyle, ihsan ile kıyamete kadar onlara uyanlardan râzı olduğunu haber vermiştir.

“Allah onlar için, içinde ebedî kalmak üzere altlarından ırmaklar akan cennetler hazırladı. İşte bu en büyük bahtiyarlıktır.” (Tevbe: 100)

Bu bahtiyarlıktan daha büyük bir bahtiyarlık düşünülemez. Öyle bir kazançtır ki, bundan öte herhangi bir kazanç yoktur.

.

Resulullah Aleyhisselâm da hicret etmek arzusunda ise de, henüz Allah-u Teâlâ tarafından izin verilmemişti. Hazret-i Ebu Bekir -radiyallahu anh- ile Hazret-i Ali -radiyallahu anh-i yanında alıkoymuştu. Hazret-i Ebu Bekir -radiyallahu anh- müslümanların birbiri peşinden hicret ettiklerini gördükçe Resulullah Aleyhisselâm'dan sık sık izin istemeye geliyor, Resulullah Aleyhisselâm da:

“Hele acele etme, belki Allah sana bir arkadaş verir.” buyurarak hicretini geciktiriyordu. O da yol arkadaşının Resulullah Aleyhisselâm olmasını çok arzuluyordu.

Hazret-i Ali -radiyallahu anh- ise hicret için hiç başvurmadı. Allah-u Teâlâ'nın onu da Resulullah Aleyhisselâm'ın hicretinde mühim bir vazifeye hazırladığı anlaşılıyordu.

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

EVLIYÂ-İ KİRAM ***-Kaddesallahu Esrârehüm- HAZERÂTI'NIN*** ***“HÂTEMÜ'L-EVLIYÂ” HAKKINDAKİ*** ***BEYAN ve İFŞAATLARI (93)***

Hüsâmeddîn el-Bitlisî -kuddise sırruh-

HAYATI ve ESERLERİ

On dördüncü asrın sonlarında dünyaya gelen Hüsâmeddîn el-Bitlisî -kuddise sırruh- Hazretleri, Bitlis'te dünyaya gelen âlim ve şeyhlerin önde gelenlerindedir.

Asıl ismi Hüsâmeddîn Ali olan Hazret, Bitlis'li olduğu için **“Bitlisî”** lâkabıyla anılmıştır. Çocukluk ve gençlik yıllarını Bitlis'te geçiren Hazret, bir vesile ile merkezi Diyarbakır'da bulunan Akkoyunlu Devleti'nin en meşhur hükümdarı Uzun Hasan'ın teveccühünü kazanmış ve sarayında bir müddet münşilik yapmıştır. Uzun Hasan'ın gönderdiği emir ve fermanları kaleme alma görevini yürütürken, cereyân eden olaylar ve şiddetli savaşımlardan sonra, devletin merkezî yönetiminin Tebriz'e taşınmasıyla bu beldeye hicret eden Hazret, burada tasavvuf târihinin mümtaz ve müstesnâ sîmâlarından Mevlânâ

Abdurrahmân Câmî -kuddise sirruh- Hazretleri ile tanışmış ve onun eşsiz sohbetlerine katılarak büyük bir mânevî kemâlâta ulaşmıştır.

Mevlânâ Câmî -kuddise sirruh- Hazretleri'nin Osmanlı hânedânına duyduğu sevginin bir tezâhürü olarak, Uzun Hasan'ı mağlup eden Fâtih Sultân Mehmed Hân'a ayrı bir ilgi ve yakınlık duyan Hazret'in şöhreti saraya kadar ulaşmış, tasavvuf ehline saygıda kusur etmeyen Osmanlı yönetimi tarafından büyük bir hürmetle karşılanmıştır.

Vefâtından sonra oğlu İdrîs-i Bitlisî, Sultan İkinci Bâyezîd ve Yavuz Sultan Selîm Han dönemi âlim, müellif ve devlet adamlarının önde gelenleri arasında yerini almış; bilhassâ Sultan Bâyezîd'in emriyle yazdığı "**Heşt Behîşt**" adlı sekiz ciltlik mufassal Osmanlı târihiyle, kısa zamanda pâdişâhın ilgi ve teveccühünü kazanmıştır.

Beyanlarından şeyhi Abdurrahmân Câmî -kuddise sirruh- Hazretleri'nin tesiriyle, Şeyhü'l-Ekber Muhyiddîn İbnü'l-Arâbî -kuddise sirruh- Hazretleri'nin eserlerinden ve meşrebinden çok etkilendiği anlaşılan Hazret; risâlet, nübüvvet ve velâyetle ilgili karmaşık meselelerin çözümünü gâye edinerek "**Kitâbu Nassu'n-Nusûs**" adında bir eser yazmıştır. Risâle hacmindeki bu eser, müellifin "**Nass**" adını verdiği küçük bâblardan meydana gelmiş olup, her "**Nass**"ın sonunda o bölümde anlatılanları ispatlayan bir Âyet-i kerime veya Hadis-i şerif metni yer alır.

"HÂTEMÜ'L-VELÂYE" HAKKINDAKİ BEYAN ve İFŞAATLARI

Peygamberlik ve velîlikle ilgili son derece mühim sırların kapısını aralayan Hüsâmeddîn el-Bitlisî -kuddise sirruh- Hazretleri, "**Kitâbu Nassu'n-Nusûs**" adlı eserinde risâlet, nübüvvet ve velâyetin ayırım noktaları üzerinde hassâsiyetle durmuş; "**Mutlak velâyet**"le "**Kayıtlı velâyet**" arasındaki farkı izâh ederken "**Hatmiyyet**" mertebesine yükselerek nihâyete eren zâtın, peygamberliğin başladığı noktaya kadar ilerlediğine atıfta bulunmuştur.

Mutlak Velâyetle, Hatmiyyet Hazîresindeki Nübüvvet Dâiresine Ulaşan Kimse:

Hüsâmeddîn el-Bitlisî -kuddise sirruh- Hazretleri "**Kitâbu Nassu'n-Nusûs**" adlı eserinde; nübüvvet, velâyet ve mutlak velâyet arasındaki farka işâret ederek, mutlak velâyetin "**Hatmiyyet hazîresi**"nden ileriye geçip, peygamberlerin makâmına kadar erişen velîye tahsis edildiğini haber vermiştir:

"Peygamber'inin nübüvvetinin başlangıcı mutlak velâyettir, velâyetin başlangıcı ise mutlak veya kayıtlı peygamberle ilgili değildir. Nübüvvet derecesi şerîat veya ibârelerle olur.

'De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız, bana tâbî olun ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı başıulasın!' (Âl-i imrân: 31)

Âlemin nizâmının başlangıcı, zâhir olan 'Nübüvvet'ten ve bâtın olan 'Velâyet'ten olmak üzere, iki şekilde gerçekleşir. Bunların her ikisi de İnsan-ı kâmil'e nisbet edilir.

'Allah' diyen mü'min âlemde vâr olduğu müddetçe kıyâmet kopmaz.'

Tâbîliğin kemâlinin tahsis edilmesiyle peygamber olmayan bir velî, peygamber velâyeti yönünden onlardan bâzısının makâmına kadar erişebilir, onu terbiye edebilir ve kavuşulacak olan gayeye ulaştırıp nihâyete kadar erdirir. Hattâ peygamber, bâzı işlerinde ona tâbî olur. Hakîkatte onun tâbîliği, Allah'ın ayrı ayrı kıldıklarını Allah ile biraraya toplamada ikinci mertebede durmaktır.

'Sana doğru yol olarak öğretilen ilimden bana da öğretmen için sana tâbî olayım mı?' (Kehf: 66)

Buna göre, kendisinde topladığı kemâl nedeniyle Peygamber'in velâyeti velinin velâyetinden ve aynı şekilde, nübüvvet velinin velâyetinden daha üstündür. Mutlak velâyet'e gelince; o nübüvvetin kökü ve başlangıcı olduğu için nübüvvetten ve kayıtlı olan velâyetten daha itibârlı olur. Zîrâ mutlak velâyet, teklîğin ve birliğin sûreti olduğu için, onun sürüp gitmesi ve çoğalması herhangi bir çelişkiye neden olmaz, o onların her ikisini de bizzat hudutlandıran ve belirleyen olur.

Nübüvvetin bâtını velâyettir; onun çokça olan zâhiri ise, mânevî ize varıncaya kadar yönlendiren ve kemâle erdiredir. Ayrıca onun bir kısmı, velâyete aykırı olan şeylerin bir kısmını ortadan kaldırır.

'Sizin yanınızda olan şey tükenir, Allah'ın katında olan şey ise bâkîdir.'

Hatmiyyet haziresindeki nübüvvet dâiresinin ötesine geçen kimse, 'Rahmân' ismine mazhar olacağı bir konağa ulaşır. Bu ise nübüvvet kemâlinin gâyesi ve mutlak velâyetin kendisine bağlanmasıyla, onu sâfileştirip ayrıştıracak olan 'Nihâyet'tir. 'Hiç şüphe yok ki sizin dostunuz ancak Allah'tır ve O'nun Peygamber'idir.' (Mâide: 55) Yüksek berâberliğin sırrı veyâ sûreti, senin peygamberlerle bir ve berâber olmanın daha da üzerinde olan bir şeydir.' ("Kitâbu'n-Nusûs", Süleymâniye Ktp. Şehid Ali Paşa, nr.: 1437, vr. 29^b-30^b)

Hâtemü'l-Evliyâ'nın Makâmı, İhtilâf ve Ayrılıkların Çözüldüğü "Merkez Noktası"dır!

Hazret yukarıdaki sözlerinin hemen ardından Hâtemü'l-evliyâ'ya tahsis edilen bu makâmın, ihtilâfa düşen yolların muhâlif noktalarıyla Ledünnî ilme âit aykırılıkları birleştirip çözen bir "**Merkez noktası**" olduğuna işâret ederek, sözlerini bu mânâyı pekiştiren bâzı ilâhî hükümlerle desteklemiştir:

"İhtilâfa düşen yollara âit dâirelerin noktaları, çoklukta birliği kuşatan ve değiştirilip dönüştürülemeyen, muhâlefet ve tahrif edilemeyip kendi hâli üzre bırakılan, bildirilmiş nübüvvetin kânûn ve esasları müstesnâ olduğu hâlde, ictihâdî hükümlerinin değişmesine kadar uzanan Ledünnî aykırılıkların bir aracısı ve vâsıtası olan 'merkez noktası' üzerinde buluşur ve birbirine kavuşur.

"Dîne bağlı kalın ve dinde ayrılığa düşmeyin!" diye Nûh'a tavsiye ettiğini, sana vahyettiğimizi; İbrâhîm'e, Mûsâ'ya ve İsâ'ya tavsiye ettiğimizi Allah size de dinden bir şerî'at kıldı.' (Şûrâ: 13)

'Müctehid ictihâdında hatâ da eder, isâbet de eder. Sözünde isâbet eden iki sevap alır, sözünde hatâ eden bir sevap alır.' ("Kitâbu'n-Nusûs", Süleymâniye Ktp. Şehid Ali Paşa, nr.: 1437, vr. 30^b-31^a)

Velâyet Çiçeklerinin Toplandığı Makam:

Hüsâmeddîn el-Bitlisî -kuddise sirruh- Hazretleri eserinin başka bir noktasında ise tam ve noksansız bir kemâlâta erişen bu zâtın, arada hiçbir vâsitanın olmadığı, velâyet çiçeklerinin kendisinden toplandığı ve koparıldığı bir makâma eriştirildiğini beyan buyurmuştur:

"Tam ve eksiksiz kemâl hakkındaki vuslata erişen ârif (ona) eriştiğinde, dışarıdan herhangi bir vâsita olmaksızın, hâriçten herhangi bir yol göstericiye ihtiyâç duymaksızın, velâyet çiçeklerinin kendisinden toplandığı ve koparıldığı, Nübüvvet mişkâtından ve onun nurlarından iktibas edilmiş bir makâma ulaşır. Onlardan herhangi birinin işini irşâda yönelince, nefsinin islâh eder ve onu terbiye eder, onun hakkında indirileni takdim eder, onların kelpelerini evin önüne

sımsıkı bağlar ve onu Rabb'inin yakınındaki bir makâma kadar yaklaştırır. Ârif'in hâli şaşkınlığa yakın bir hâldir, nefis ortadan kalkar ve İlâhî ünsiyetin içinde hayrette kalır; 'Benimle anlar, benimle işitir, benimle görür, benimle konuşur.' Hadîs'iyle ahlâklanır.

'Allah'ın şaşkınlığa düşürdüğü kimseye sen ne bir dost, ne de bir yardımcı bulamazsın!'
(“Kitâbu'n-Nusûs”, Süleymâniye Ktp., Şehid Ali Paşa, nr.: 1437, vr. 31^a)

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

MEKTUBAT

154. MEKTUP

ŞEYH MUHAMMED ES'AD ERBİLÎ
(Kuddise Sirruh)

İRŞAD İCAZETNÂMESİ - 2

Ben Kadiriye tarikatından icazeti, ulemâ-i amilin ve büyük mürşidler bahçesinin nuru Veliyy-i sübhâni, Mahbûb-ı Rahmânî Hazret-i Şeyh Abdülhamid el-Berefkâni (k.s.)'den aldım. O da Evhad-i meşâyih-i arifîn ve evliyâ-i râsihin, yakîn ve marifet deryalarının dalgıcı, tevhid erbabınca bil-ittifak zamanının kutbu Hazret-i Şeyh Nureddin'den -Allah-u Teâlâ onun feyzini ve bereketini bize ve bütün din kardeşlerimize ihsan buyursun- aldı.

Nakşibendiye Tarikatı'nda ise bana icazet veren zamanında irşad erbâbının en büyüğü, hidayet ehli kulları feyizlendiren, has zâtların ileri geleni; asrında tek ve eşsiz olan; sırrı bütün ihvâna sirâyet eden; irşadının hayat suyu mensuplarına akan Şeyh Tâhâ'dır. Kendisinin vatani Harîr idi. Her şeye kadir olan Allah onun lütfuyla memleketini de mâmur kılsın. Ona da icazeti veren Seyyidina ve Mevlâna Seyyid Tâhâ el-Hakkâri (k.s.) idi. O öyle bir mürşid idi ki, onun şeyhliği ve tasavvufî şahsiyetiyle övünülür. Onun vâridat pınarlarından feyizler fışkırır. Kendisinden hakikat akar.

Bu zâtların her ikisi de yani, Seyyid Nûreddin ve Seyyid Tâhâ icazet silsilelerini bu akdin elçisi, bu şerefli yolun kurucusu Peygamberlerin medar-ı iftihârı, nebilerin sonuncusu, Efendimiz, senedimiz, sığınağımız, gözbebeğimiz, güç kaynağımız, âlemin yaratılış ve nizâm intizâmının müsebbibi, sıdk ve safâ kaynağı Hazret-i Muhammed Mustafa (s.a.v.)'den almıştır. Canlarımız onun yoluna fedâ olsun.

Resulullah (s.a.v.)'e de icâzet veren Cibril-i Emin'dir. Cebrâil Aleyhisselâm da emrini âlemlerin Rabb'i olan Yüce Allah'tan almıştır.

Bu icazetin müessir olabilmesi için icazet sahibi kardeşime tavsiyelerimi tekrarlarım. Şöyle ki:

Yüce Allah'a karşı takva sahibi olmalı, taatte bulunmalı ve hukukullah'ı zâyî etmekten çekinmelidir. Gece ve gündüz, kararda ve firarda Allah'a yönelerek masiyet tehlikelerinden sakınmalı ki, hikmetlere nail olabilsin, dünyada kendisine nimet kapıları açılabilin. Kıyamet günü de bu sayede zorluklardan kurtulabilsin. Bu mânâya işaret olmak üzere bir Âyet-i kerime vardır.

“Eğer o karyelerin halkı iman edip takva üzere olsalardı, yerin ve göğün bereket kapılarını onlara açardık.” (A'râf: 96)

Allah-u Teâlâ Peygamber'imiz Muhammed'e ve onun diğer nebi ve peygamber kardeşlerine, âlinin ve ashâbının hepsine salât eylesin, âmin.

Son duamız “Allah'a hamdolsun'dan ibarettir.

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

Allah-u Teâlâ'nın Sevgilileri'nin İfşaatlarına İzah ve Açıklamalar (28)

Muhyiddîn İbnü'l-Arâbî -kuddise sırruh- (17)

Hâtemü'l-Evliyâ Olan Zâtın Kur'ân-ı Kerîm'de Zikredilen Apaçık Vasıfları (3):

Tecelliyât-ı İlâhî akıl ile bilinmediği gibi, ilimle de bilinemez ve çözülemez, yakınlık âleminden coşar gelir. Hakiki ilim de budur. İlim içinde ilimler olduğu gibi, yollar içinde de yollar vardır. Bu bir iç âlem işidir, dıştan görünmez.

Onlar Allah-u Teâlâ'nın tâyin ettiği muallimlerdir, ilimlerini Rabb'lerinden alırlar.

Hakk Celle ve Alâ Hazretleri Âyet-i kerîme'sinde buyurur ki:

“Kitab'ı öğrettiğinize ve okuduğunuza göre Rabbânîler olunuz!” (Âl-i imrân: 79)

Bu Âyet-i kerime bâtîndir, zâhire âit değildir. Allah-u Teâlâ kendi talebelerine bu emri emri veriyor. Kime nasıl tecelli ettiyse, kime ne kadar verdiyse...

“Rabbânî olmak” demek; “Rabb'e hâlis kul olun, Rabb'e mensup ilim erbâbı olun; kalp kulakları ile işiticiler ve gayb gözleriyle bakanlar olun!” demektir, bu bir iç âlem işidir.

Bu noktada değişti şimdi!.. Diğerleri “kafa gözü” ile, “kafa kulağı” ile; bunlar ise “kalp gözü” ile, “kalp kulağı” ile alırlar.

Bunlar Cenâb-ı Hakk'ın tasarrufundadırlar, bunları O idâre eder ve kendi katından ilim ihsân eder.

“Rabbânîler”in gerçek mânâsı şudur ki; onların özünde “Allah” vardır, sözleri de sâdece “Allah ve Resulullah”tır. Bu ilim Allah-u Teâlâ’nın öğretmesi ve göstermesi ile bilinir ve görülür, onların muallimi bizzat Allah-u Teâlâ’dır.

Âyet-i kerîme’sinde buyurur ki:

“Takvâ üzere olursanız mualliminiz Allah olur.” (Bakara: 282)

Muallimi Allah-u Teâlâ olduğu için ilimleri kesbî değildir, vehbîdir; yâni herhangi bir hocadan, medreseden tahsil etmezler, doğrudan doğruya Allah-u Teâlâ’dan ve Resulullah Aleyhisselâm’dan gelir.

Vehbî ilim verilme ile elde edildiği için, bu ilme hiç kimse hiçbir sûrette sahip çıkamaz. Çünkü görülüyor ki veriliyor, bir çalışma yok, yâni miras. Kimisi çok çalışır, bir ev yapar; öbürü de hiç çalışmadan mîrâsa konar. Bu ilim de böyledir; Allah-u Teâlâ dilediğini dilediğine vâris kılar ve kimseye bahşetmediğini dilediğine verir.

Muhyiddîn İbnü'l-Arâbî -kuddise sırruh- Hazretleri hem nâil olmuş, hem görüyor, hem de söylüyor. Ona o ilim verilmiş, o ilimle açıyor. Kime verilirse bu cevherler onda bulunur, herkeste bulunmaz.

Bunlar ilimde derinleşmiş olanlardır. **“Var, var, var!”** diyor, olduğunu beyan buyuruyor.

İnanan inanır, amma akıl ve ilim çalışmaz. Bilinseydi zâten açığa vurulurdu. Büyük bir deniz görülüyor, amma içinde ne olduğu belli değil, içine girmek de mümkün değil!..

Burada zâhirî ilim sâhipleri ile **“Ârif-i billâh”** olanlar ayrılmıştır. Zâhirî umûma âit mevzûdur, bu ise husûsa âit mevzûdur. Hakk’ın duyurması ile olduğu için Ârif-i bi’llâh olanlar bunu çözüyor. “Zâhir” ve “Bâtın” gibi; birisi zâhirde kalmış, diğeri bâtına geçmiş...

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerîme’sinde buyurur ki:

“Her şeyden haberdar olan Allah gibi sana hiç kimse haber veremez.” (Fâtır: 14)

Sana hakikatî bildirecek olan, her şeyden kemâliyle haberdar olan Zât-ı kibriyâ’dır, diğeri haber verenler değil!..

Kime akıtırsa bu ilim onda bulunur; hangi hazineye ne kadar cevher kondu ise, o kadar cevher olur. Fakat o cevher hazineye âit değildir, Koyan’a âittir.

Çeşmeden su akar, fakat o su çeşmeye âit değildir; su kesildiği zaman çeşmeden hiçbir şey akmaz.

İlim ikidir: Sadır ilmi, satır ilmi...

“Satır ilmi” duymakla, okumakla öğrenilir, medreselerde tahsil edilir. Bu ilim sahipleri Şerîfat’ın zâhirine vâristirler, Şerîfat ahkâmını tâlim ederler. Hakk’a vâsıl olmak bu ahkâmın tatbik edilmesine bağlıdır, ahkâma uymayan her türlü çalışma ve ibadet nâkıstır. Bunun için çok mühimdir.

“Sadır ilmi” ise Allah-u Teâlâ’nın kalbe koyduğu ilimdir, buna **“Mârifetullâh ilmi”** de denir.

Sadır ilmi bâtındır, **satır ilmi** zâhirîdir.

Sadır ilmi husûsîdir, **satır ilmi** umûmîdir.

Sadır ilmi hâllere mahsustur, **satır ilmi** fiillere mahsustur.

Sadır ilmi murâkaba içindir, **satır ilmi** muâmele içindir.

Sadır ilmi burhân ilmidir, **satır ilmi** beyân ilmidir.

Sadır ilmi hidâyet ilmidir, **satır ilmi** rivâyet ilmidir.

Sadır ilmi o bilgiyle, hakikatte O'na O'ndan başka delil olmadığını bilmektir, **satır ilmi** ise Allah-u Teâlâ'nın kâinâtındaki sanatını görmektir.

Satırın muallimi benî beşer, **sadırın** muallimi ise Allah-u Teâlâ'dır.

Resulullah -sallâllâhu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şerîf'lerinde şöyle buyurmuşlardır:

“Allah bir kula hayır murâd ettiği zaman, onun kalbinin kilidini açar. Onun kalbinde yakîn ve sıdk hâsıl eder. Onun kalbini, içine girenleri koruyan bir muhâfaza kabı kılar ve o kimsenin kalbini selîm, lisânını sâdık, ahlâkını müstakîm, kulağını işitici ve gözünü de görücü kılar.”
(“Râmuzü'l-Ehâdîs”)

İşte bütün sır bu **“Kilit”**tedir, kalbin açılmasında ve derûnî ilme dalmaktadır.

Allah-u Teâlâ o kulundan perdeyi dilediği kadar kaldırır ve esrârını ona duyurur. Duymak ayrı, işitmek ayrıdır. Allah-u Teâlâ'nın zâhirde verdiği kulaktan işitiyorsun; bâtında ise O'nun ilhâmını, O'nun beyânını duyuyorsun. Arada çok büyük fark vardır. İşitmek zâhirdedir, duymak ise bâtındadır. O duyuracak, kalbin kilidini açacak; O hitâb edecek, sen de duyacaksın!..

Allah-u Teâlâ o kalpte tecellî edecek ki senin kilidini açsın. Her kilit dışarıdan açılır, kalb kilidini Allah-u Teâlâ içeriden açar, açtıktan sonra da dilediği esrârını duyurur. Kim ki onların kalbine girerse, o kişiyi muhâfaza ettiği için onu da muhâfaza eder...

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

TASAVVUF'UN ASLI HAKİKAT VE MARİFETULLAH İNCİLERİ (8)

Tasavvufun Önemi

Zikrullah Emr-i Şerif'i:

Zikrullah bütün müslümanlara ilâhî bir emir gereğidir.

Allah-u Teâlâ Kur'an-ı kerim'inde:

“Benim zikrim için namaz kıl!” (Tâhâ: 14)

Âyet-i kerime'si ile dinin direği ve temeli, ibadetlerin rehberi olan namazı emretmiş olduğu gibi;

“Ey iman edenler! Allah’ı çok çok zikredin!” (Ahzâb: 41)

Âyet-i kerime’sinde de Zât-ı akdes’ini zikretmeyi emretmiştir. Namaz da ilâhî bir emirdir, zikrullah da ilâhî bir emirdir.

Kur’an-ı kerim’de diğer ibadetler için **“Çok çok namaz kılınız!”**, **“Çok çok oruç tutunuz!”** gibi ifadeler olmamasına karşılık **“Allah’ı çok çok zikrediniz!”** gibi ifadelerin bulunması, Zikrullah’ın ne kadar önemli bir ibadet olduğunu göstermeye yeterlidir.

Bir Âyet-i kerime’de:

“Zikrullah elbette en büyük (ibadet)tir.” buyuruluyor. (Ankebût: 45)

Zikrullahtan daha büyük, daha üstün bir şey yoktur. Amellerin en yücesi, en iyisidir.

Diğer bir Âyet-i kerime’de ise:

“Namazı bitirdiğiniz zaman ayakta iken, otururken ve yanlarınız üzerinde yatarken de Allah’ı zikredin.” buyuruluyor. (Nisâ: 103)

Bu emre uyan ve gereğini icrâ edenler Hakk’ın sevgisini kazanırlar.

Zâhirde kalanlar Âyet-i kerime ve Hadis-i şeriflerdeki zikri, yalnız namaz olarak kabul ediyorlar. Bilmediklerinden hakikatlere gözü yumuk bakarlar. Halbuki bâtına intikâl edip, iç âlemine döndükleri zaman bunun hakikatini göreceklerdir.

Bunun gibi birçok Âyet-i kerime’ler ile Allah-u Teâlâ zikrullahı evvelâ Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimize, sonra da ümmet-i muhteremesine emir buyurmuştur.

Allah-u Teâlâ:

“Allah’ı unuttuklarından dolayı Allah’ın da kendilerini kendilerine unutturduğu kimseler gibi olmayın. Onlar fâsıkların tâ kendileridir.” (Haşr: 19)

Âyet-i celile’si gereğince zikir ve fikirden gafil olan müminleri *“Fâsık”* kelimesi ile vasıflandırıyor.

Allah-u Teâlâ’nın bir kulunu sevmesi, muhakkak ki o kulun zikrullahı sevmesi ve iştigal etmesi ile kaimdir. Etmeyenlerin ise cezalandırılacakları vaad ve vaîdinin bir neticesidir.

Kalbî ve Cehri Zikrullah:

İnsanların mizaçları yaratılış itibarı ile değişik olduğundan, Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bu emr-i ilâhî’yi alınca;

“Cenâb-ı Hakk benim göğsüme ne döktüyse, ben de onu olduğu gibi Ebu Bekir’in göğsüne boşalttım.” (Risâle-i Es’adiyye. 6. Fası)l)

Hadis-i şerifinin ifade ettiği mânâ gereğince, Hazret-i Ebu Bekir Sıddık -radiyallahu anh- Efendimizi çağırıp **“Kalbî”** zikri telkin ederek ona öğretmiş ve Ashâb-ı kiram -radiyallahu anhüm- Hazerâtına tâlim etmesini kendisine emir buyurmuştur.

Aynı şekilde Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hazret-i Ali -radiyallahu anh- Efendimize de **“Cehri”** zikri talim edip, diğer Ashâb-ı kiram -radiyallahu anhüm- Hazerâtına telkin etmesini emretmiştir. Yani **“Hafi”** ve **“Cehri”** zikirler bu noktada ayrılıyor.

Ashâb-ı kiram -radiyallahu anhüm- Hazerâtı da öğrendikleri usûl üzere kalbî ve cehrî zikirleri icra etmişlerdir.

Hazret-i Ali -radiyallahu anh- Efendimiz Ashâb-ı kiram -radiyallahu anhüm- Hazerâtı'nı vasfederken:

“Onlar Allah-u Teâlâ'yı zikrederken, rüzgârlı bir günde sallanan ağaç gibi sallanırlardı. Gözleri yaşarırdı, gözyaşları elbiseleri üzerine sel gibi akardı.” buyuruyor. (Ebu Nuaym. Hilye)

Bu itibarla zikir ikiye ayrılmış, birincisine **“Sıddıkiye”**, ikincisine **“Aleviye”** adı verilmiştir.

Bu nurun, bu ilâhî feyzin kaynağı Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'dir. **“Hafî”** olanı Hazret-i Ebu Bekir Sıddık -radiyallahu anh- Efendimizden, **“Cehrî”** olanı ise Hazret-i Ali -radiyallahu anh- Efendimizden intişar etmiştir.

Daha sonra ikiden on ikiye ayrılmıştır. Her ne kadar on iki imam vasıtasıyla oniki kola ayrılmışsa da aslı birdir. Her biri kendi hâlâtı üzerine içtihadta bulunmuştur. Bu husus da aynı mezheplerin intişârı gibidir. İctihad derecesine varmış olan Evliyâ-i kiram'ın içtihadı neticesinde olmuştur.

Hazret-i Ebu Bekir -radiyallahu anh- Efendimizden Bayezid-i Bestâmî -kuddise sırruh- Hazretleri'nin zamanına gelinceye kadar bu hafî yol **“Tarikat-ı Sıddıkiye”** adı ile anılıyordu. Şâh-ı Nakşibend -kuddise sırruh- Hazretleri'nin zamanına geldiğinde ise **“Tarikat-ı Nakşibendiye”** adı ile anılmaya başlamıştır.

•

Ve bu yol o günden bu güne, Pirân-ı izam -kaddesallahu esrârehüm- Hazerâtı'nın el ve gönüllerinde zamanımıza kadar teselsülen gelmiştir. Bu silsile-i celile-i âliye tevatür ile sabit olmuştur. Her devirde büyük bir İslâm cemaati tarafından doğruluğu tasdik edilmiştir.

İmâm-ı Rabbâni -kuddise sırruh- Hazretleri:

“Tevatür ile dinde sabit olanı inkâr etmek küfürdür.” buyururlar.

Tasavvufun Önemi:

Tarikat-ı aliye'ye dahil olan bir sâlik:

“Nefsini temizleyen kurtulmuştur.” (Şems: 9)

Âyet-i kerime'sinde buyurulduğu üzere kalbini, mâsivânın bataklık ve bulanıklıklarından temizleyerek mârifet evi ve muhabbet yurdu hâline getirir.

Tarikat, şeriat-ı mutahharanın hâdimidir, yardımcıdır. Abdest, temizlik, taharet, namaza hazırlık olduğu gibi; tarikat da kalbi temizleyip huzura hazırlar.

Kalb temiz olursa, kişiyi ibadet ve taate sevkeder. Hasta bir insan güzel yemeklerin lezzetini anlayamadığı gibi, mâsivâ bataklığına dönen bir kalb de ibadet ve taatin lezzetini anlayamaz. Hasta olan kalbin temizlenmesi lâzımdır.

Yeryüzünde mevcut bu kadar sular vardır, menbai birdir. Kimisi çok güzel, gayet tatlıdır. Kimi ise acı ve bulanık olur.

Kalplerinde nur olanlar hikmetli, feyizli ve tesirli olur. Masivâ bataklığına dönen kalpte ise ne olur?

Bir insan zâhirini süslemek için Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem-Efendimiz'in şeriatına; bîatinı ziynetlendirmek, iç dünyasını nurlandırmak için de tarikatına itiba eylemelidir. Şeriatla dış nizam, tarikatla da iç nizam tesis edilir.

İç âleme intikal etmek ancak farz ve nafil ibadetlerle kazanılır. Çünkü farzların edâsı ile mükellef olan beden olduğu gibi, nafilelerle memur olan da ruhâniyettir.

Bir insan söz ve davranışlarına ilâhî hükümler çerçevesinde yön vermezse onun tarikattan feyz alamayacağı açık bir gerçektir. O kimse doktorun verdiği ilâçları kullanıp, perhize riayet etmeyen bir hasta gibi olur.

Şurası çok iyi bilinmelidir ki, tarikatların hepsine Allah-u Teâlâ'nın emr-i şerif'i ile sülûk edilmiştir. Bütün tarikatların hangisi olursa olsun hepsinin de esası ve değeri Şeriat-ı mutahhara'dır. İslâm'a muhalif olan bir tarikat, zaten tarikat da değildir.

Tasavvuf sadece kâl değil, bir hâl ilmidir, bir tatbiktir. Yaşanılmadıkça, tadılmadıkça, hissedilmedikçe nazari bilgilerle anlaşılmaz ve anlatılmaz.

Tarikat-ı aliye'ye dehalet etmekten maksat, şeriatte inanılması gereken şeylere karşı yakîn hâsıl olmasıdır. Hakiki iman da budur.

Mesela Allah'ın varlığını önce işiterek inanan insan; bularak, anlayarak inanmaya başlar, imanı kemâle erer.

Diğer taraftan ibadetleri yapabilmek için nefis-i emmâreden ileri gelen güçlükler ortadan kalkar, ibadetler kolaylıkla ve seve seve yapılır.

•

İlmi ve ameli elde etmek için şeriatte istifade edilmiştir. İlmin ve amelin ruhu makamında olan ihlâs elde etmek için ise tasavvuf yolunda ilerlemek lâzımdır.

“Seyr-i ilâllah” mesafesi keşfedilmedikçe, yani Allah-u Teâlâ'ya doğru olan yol gidilmedikçe, **“Seyr-i fillâh”** hasıl olmadıkça, tam ihlâs elde edilemez. O kimse ihlâsın hakikatinden uzak olup, muhlis zâtların erdiği kemâlâta kavuşamaz.

Avamın hepsi, bazı ibadetlerinde az da olsa, güçlükle elde edebilir.

Asıl ihlâs odur ki, bütün sözlerinde, işlerinde ve hareketlerinde kendiliğinden, kolayca meydana gelir.

Böyle bir ihlâsın elde edilmesi için Allah-u Teâlâ'dan başka hiçbir şeye tapınmamak, bir şeye düşkün olmamak lâzımdır. Bu da ancak “Fenâ”dan, “Bekâ”dan ve has mânâda “Velâyet” derecesine kavuştuktan sonra ele geçer. Zorlama ile ele geçen ihlâs devam etmez.

Zorlama olmaksızın ele geçen ihlâs devamlıdır ve bu ihlâs, Hakk'al-yakîn mertebesinde hâsıl olur.

İşte bu mertebeye varan veliler, her yaptıkları işi Allah için yaparlar, nefisleri için değil.

Tasavvuf yolunda ilerleyenlerin ilimde ve amelde kazançları olur. Başkalarına çalışmakla, öğrenmekle, anlamakla hâsıl olan bilgiler, onlara ilham yolu ile hâsıl olur. Ameller, ibadetler kolayca ve seve seve yapılır. Nefis ve şeytan tarafından gelen gevşeklik kalmaz. Günahlar ve haram olan şeyler çirkin görülür.

•

İlim ve hakikat âleminde imanın kemâlleşmesine büyük bir âmil, zühd ve takvâ ile başlayıp olgun dimağlarda bir felsefe olan tasavvufun; bir takım müfsid telakkiler altında zan, nam ve menfaatler sebebiyle safiyeti ve aslı kaybettirilmeye çalışılmıştır.

Bazı câhilleri marifet ehli zannıyla aldatan, taassub ehli birkaç sahte mürşidin tasavvuf iddiasında bulunmaları, fikirlerde kararsızlık husule getirmiştir.

İslâm dininin düşmanları çeşitli tertipler kurmuşlar, hakikatı insafsızca koparmaya kalkışmışlardır.

Her gülün dikenini, her güzelin bir zıddı ve düşmanı olduğu gibi, hakikat ehlinin de düşmanı çoktur. Herkes yaratılışı üzerine icraatını yapıyor; ağzına bir kemik alıp onu yemeye çalışan kelp gibi, ömürleri böylece hakikatı ağızlarına dolamak, koparmaya ve hakikat güneşini söndürmeye çalışmakla geçiyor.

Tarikatın fazilet ve meziyeti, İslâm din düşmanlarının tutum ve davranışlarından daha iyi öğrenilir.

Zira dikkat edilirse nerede Allah ve Resul'üne yakın, doğru-dürüst bir insan görülürse, ister tarikat ehli olsun ister olmasın, hemen tarikatçı damgasını vuruyorlar.

Tarikat-ı münevvere Cenâb-ı Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in söz ve davranışlarından ibarettir. Kaynağı Kur'an-ı kerim ve Hadis-i şerif'lerdir. Zamanımıza kadar büyük bir saffet ve samimiyet içinde gelmiş, asliyetinden hiçbir şey kaybetmemiştir. Asırlar boyunca İslâm ahlâkının vücud bulmasında, fitne ve fesadın bertaraf edilmesinde, gerçek kardeşliğin tesisinde, birlik ve beraberliğin sağlanmasında, beşeriyetin ruh hastalıklarının tedavisinde, imanın kemâlleşmesinde yine de en büyük âmil o olmuştur. O sır bereketi ile ahkâm-ı ilâhi kıyamete kadar baki kalacaktır.

Hakikatte tasavvuf gerçek kardeşliği, müminlere kardeş nazarı ile bakmayı, birlik ve beraberliği sağlar. Zirâ hakikat ehlinde dâvâ ve gaye olmaz. Onun bütün arzusu rızâ ve mahviyettir. Mahviyet içinde niyaz, niyaz yolu ile rızâdır.

Bu münevver yolun hakikat erleri din uğruna malları ile, canları ile, aç-susuz olarak sırf Allah için uğraşmışlar, hem ibâdet, hem de mücadele-mücadele etmişler, bu surette İslâm birliğini bozacak en ufak bir fitnenin dahi meydan bulmamasına gayret sarfetmişlerdir.

Çünkü onlar Allah-u Teâlâ'nın biricik Habib-i Ekrem'i Muhammed Aleyhisselâm'ın ahlâkı ile ahlâklanmışlar, tabiatı ile tabiatlanmışlardır. Tam bir teslimiyet, kuvvetli bir iman ile bağlanmışlar, onun izini ve prensiplerini takip etmektedirler.

Bugünkü bu bunalım içinde hayat bulan yine onlardır. Huzur ve saadet onlarda vardır.

•

Allah-u Teâlâ zâhiri ilimlerin öğrenilmesi için yeryüzünden âlimleri eksik etmediği gibi, bâtinî ilimleri öğretmek için tarikat ehlini de eksik etmemiştir. Her zaman için mürşid-i kâmil bulundurmaktan âciz değildir.

Âyet-i kerime'de:

“Yarattıklarımızdan öyle bir topluluk da vardır ki, onlar Hakk'a iletirler ve hak ile hüküm verirler.” buyuruluyor. (A'râf: 181)

Bu tertemiz vazife manevî bir miras olarak nebîlerden âlimlere intikal etmiştir. Buradaki âlimlerden murad, kibâr-ı evliyaullahtır.

Her zamanda olduğu gibi bugün de tasavvuf aynen mevcuttur. Bilhassa Tarikat-ı Nakşibendiye'de kıyamete kadar Pîr eksik olmayacaktır. O has oda; odadan odaya, halkadan halkaya geçmiş ve hiç bozulmamıştır.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyurmuşlardır:

“Ebu Bekir’in kapısından başka, mescide açılan bütün kapıları kapatınız.” (Buhârî)

Bu Hadis-i şerif'e Şeyh Es'ad Efendi -kuddise sırruh- Hazretlerimiz:

“Allah'ım! Bütün tarikatların pîri kesildiği zaman Ebu Bekir'in yolunu kıyamete kadar baki kıl.” mânâsını vermişlerdir.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz diğer bir Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyurmaktadır:

“Her asırda benim ümmetimden Sâbikûn (öncüler) vardır.” (Nevâdir'ül Usûl)

Bunlar yüz senede bir gönderilirler. Allah-u Teâlâ onları o kadar sever ki, yeryüzü halkına vereceği bütün nimetleri onların yüzü suyu hürmetine verir, bütün beşeriyet ondan istifade eder. Yeryüzüne bir belâ vereceği zaman onların yüzü suyu hürmetine vaz geçer.

Bunlar Resulullah Aleyhisselâm'ın vekilidir. Allah-u Teâlâ onu seçmiş, sevmiş, o dostuna akıtacağını akıtmış.

Akıtılan bu mânevî ve ruhânî feyizlerle kalbinin diriltilmesini arzu edenler, kalplerini evliyâullahın ruhâniyetinin teveccühüne arzmelidirler.

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

TARİHTEN SAYFALAR

Osmanlı Pâdişahlarında Vatan ve Asker Sevgisi

Vatan topraklarına ve mâsum müslüman halka saldıran çapulcuların haklarından sür'atle gelen, münâfıkları ve onların yularını elinde tutan kâfirleri kahır pençelerinde helâk eden Osmanlı Pâdişahları'nın gayreti *“Makam”* ve *“Koltuğa gömülme”* gayreti değil, bilâkis **“İmân”** ve **“Vatan”**

gayretiydi. Onlar bu uğurda şehid olan vatan evlâtlarının kanlarını yerde bırakmaz, küfür ve nifak sürülerinin kökünü kazımakta aslâ gevşek davranmazdı.

Onların “*Vatanperverlik*”leri sahte bir vatanperverlik değildi!..

Osmanlı Pâdişahlarında “Vatan” ve “Asker” Sevgisi:

Allah-u Teâlâ'nın: “**Kâfirlerle ve münâfıklarla savaş, onlara karşı sert davran!**”⁽¹⁾ emrine hakkıyla riâyet eden, kâfirlerin ve onlara yaltaklık eden münâfıkların başlarına dünyayı dar eden Osmanlı pâdişahları, onlarla yiğitçe ve kahramanca çarpışan askerlerinin canını kendi canlarından azîz bilmişler, vatan evlâtlarından tek birinin dahi öldüğünü görmektense, onların uğrunda kendi canlarını fedâ etmeyi tercih etmişlerdi.

Sultan İkinci Bâyezîd dönemi müverrihlerinden Neşrî'nin “**Kitâb-ı Cihân-nümâ**”sındaki rivâyetine göre, Sultan Birinci Murâd Hân Kosova Savaşı'ndan önce Rabb'ine şöyle duâ etmişti:

“Yâ İlâhî, mülk ve kul senüñdür, sen kime isterseñ virürsin. Ben dahî bir nâçiz kulunam, benüm fikrümü ve esrârımı sen bilürsün. Mülk ve mâl benüm maksûdım degüldür, bu araya kul-karavâş için gelmedüm. Hemân hâlis ve muhlis senüñ rızânı rızâñı isterem. Yâ Rabb! Beni bu müsülmânlara kurbân eyle, tek bu mü'minleri küffâr elinde mağlûb idüb helâk eyleme! Yâ İlâhî, bunca nüfûsuñ katline beni sebeb eyleme! Bunları mansûr ve muzaffer eyle! Bunlaruñ-çün ben canımı kurbân iderem, tek sen kabûl eyle! İslâm askeri için teslim-i rûha (rûhumu teslim etmeye) râzıyam, tek bu mü'minlerüñ ölümün baña gösterme! İlâhî, beni civârında mihmân (katında misâfir) idüb, mü'minler rûhına benüm rûhumı fedâ kıl! Evvel beni gâzî kılduñ, âhir şehâdet nasib kıl!”⁽²⁾

Nitekim Allah-u Teâlâ, onun askeri ve milleti uğrunda yaptığı bu samîmî duâyı kabul etmiş; kazanılan büyük zaferden sonra savaş meydanını gezen Hüdâvendigâr Gâzî, yanına yaklaşan bir Sırp'lı tarafından hançerlenerek şehîd edilmiştir.

Sultan Murâd'ın bu duâsı yalnız Türk târihinin değil, İslâm târihinin en büyük fedâkârlık örneklerinden birisidir. Müslüman bir âmir için askerinin canını kendi canından daha değerli ve üstün tutmak, akacak bir damla şehîd kanının bile hesabından korkmak, sahte “*Milliyetçi*”lerin ve “*Vatanperver*”lerin çözebileceği işlerden değildir!

Kâfirle Arka-Bir Edip, Ümmet-i Muhammed'i Pây-mâl Edenin Hükümü!..

Sultan İkinci Murâd Hân milâdî 1443 (H. 847) yılında kendi arzusuyla tahttan çekilip, yerini oğlu Sultan Mehmed'e bırakınca, Karamanoğlu İbrâhîm Bey yeni hükümdârın çocuk yaşta tahta oturmasını fırsat bilip, Macar kralını Osmanlı'ya karşı açıkça tahrîk ederek: “*Sen âña rûdan (karşıdan) gel, ben berûdan varayın, ‘Osmânlu’ya iki bâşdan ulaşalum, dostâne ittifâk idüb düşmeni ortadan götürölüm; Anadolu benüm olsun, Rûm-ili senüñ olsun, mülki iki kardâş gibi üleşölüm!*” demeye cür'et etmişti.⁽³⁾

Bu tahrikle küffâr sürüsü Osmanlı topraklarına kastetmeye kalkışınca, Karamanoğlu İbrâhîm Bey de Anadolu topraklarını basıp; kadın, ihtiyar, çoluk-çocuk demeden müslüman halkı acımasızca katletmiş ve mallarını tamâmen yağma etmişti.

Onun kalkıştığı bu çirkin iş, münâfıklığın ta kendisiydi!..

Nitekim “**Gazavât-ı Sultân Murâd Hân**” adlı anonim gazavât-nâmede yazdığına göre; Sultan Murad Karamanoğlu'nun ettiği zulmü işitince “*Ulemâyı katına da'vet idüb ve bu ahvâli ânlara söyleyüb didi kim: ‘Efendiler, ne buyurırsuñuz? Bir âdem kâfirle arka-bir idüb, ümmet-i Muhammed'i rencide ve pây-*

mâl eylese, Şer'an ne lâzım gelür?' didükde, 'ulemâ cevâb virüb eyitdiler (dediler) kim: 'Çün ki öyle olıcak ol kâfirdür!' didüklerinde, pâdişâh fermân idüb" ordusuyla derhâl Karamanoğlu'nun üzerine yürüdü ve etrâfındaki çapulcu sürüsünün altını üstüne döndürdü!..⁽⁴⁾

O yıllarda "Karamân-oğlı'nuñ bir masharası varmış, Karaman-oğlı'na eyitmiş (demiş): 'Eyü varduñuz bu 'Osmânlu'ya yürüdüñüz!' dimiş. Karamân-oğlı eyitmiş: 'Bre niçün?' dimiş; mashara eyitmiş: 'Sultân'um! Bu taraftan siz, ol taraftan Yanko karındaşıñuz, müsülmânluğı bulay-ki ortadan götüreydüñüz!'" diye cevap vermiş.⁽⁵⁾

Bugün de, kâfirlerle sırt-sırta verip aynı münâfıklığa yeltenen, müslüman halkı acımasızca katleden ipsis-sapsız çapulcu sürüleri türemiştir. Fakat bu meymenetsiz çapulcular, kâfirlerle arka-bir etmede kendilerinden daha beter olan sahte "Vatanperver"lerin azdirması ve şımartması sâyesinde, her geçen gün daha da hırçınlaşarak icraatlarına devâm etmektedir.

Fâtiḥ'in, Müslüman Halka Kasteden Çapulcu Sürülerini Dağıtması:

Fâtiḥ Sultan Mehmed milâdî 1469 yılında Arnavud diyârına gâzâ ettiğı sırada, Karamanoğlu beyi Pîr Ahmed Bey, sözde kendisi de müslüman olmasına rağmen, Osmanlı topraklarına saldırıp müslüman halkın canına ve malına kastetmeye kalkışmıştı.

Kâfir ve münâfıklara karşı sert, müslüman halka karşı son derece merhametli olan ve dîni ve vatani uğrunda gayretkâr bir pâdişâh olan Fâtiḥ, İstanbul'a döner dönmez, Anadolu halkı yurtlarında terör estiren Karamanoğlu'nun zulmünden ona şikâyette bulunup: "Karaman-oğlı ilimüzi yakup, avret-i oğlanlarımız çeküb mâl-u menâlimüzi yağma itdi!" diyerek ağlaştılar; "Mâ-dâm ki Karaman-oğlı Karamân'da begdür, avret-oğlan bizüm degüldür, ki her zamanda bizi gâret ide ide fakir dilenci eyledi; Karamân dahî senüñ gibi 'âdil pâdişâha lâyıkdur, atan ve deden rûhıyçün Karamân-oğullarını ol diyârda koma, gider! Boklı oğlancuklarımız eline yapışub, âhar (başka) memleketlere bâşımızu alub, terk-i vatan idüb çıkar giderüz!" deyü bir uğurdan Hünkâr'uñ ayâğına düşüb feryâd eylediler. Hünkâr'uñ özi göyünüb" yüreğı burkuldu ve: "Ağlaşmañ müsülmânlar! İnşâ'a'llâh ol zâlimüñ şerrinden sizi âzâd iderin!" deyü eahd eyledi. Bunlar dahî Hünkâr'a du'â idüb getdiler."⁽⁶⁾

Karamanoğlu'nun bu çirkin icraatları; din, îman, memleket, vatan gibi değerleri basit bir makam uğruna satmaktan çekinmeyen, şehidlerin kanlarıyla beslenen ve geçinen münâfıkların o zamandan beri hep aynı yönteme cür'et ettiklerinin bir göstergesidir. Onlara çanak tutan ve mücâdele eder gibi görünerek milletin hasâsiyetleriyle alay etmeye kalkışan, halkı oynatmaya ve oyalamaya çalışan kâfir ortaklarının durumu ise onlardan daha çirkin ve daha beterdir!

Uzun Hasan'ın makam ve saltanat için müslümanlara zulmetmesine ziyâdesiyle hiddetlenen Fâtiḥ, harekete geçmeden önce Karamanoğlu'na şu şiiri yazıp yollamıştı:

"Bizümle saltanat lâfın idermiş ol Karamânî

Hüdâ fırsat virürse-ger kara yire karam ânı!"⁽⁷⁾

Halkın uğradığı terör belâsı, "Müslüman" ve "Vatanperver" bir hükümdar olan Fâtiḥ'in vicdânında derin yaralar açtığı için, Akkoyunlu Devleti üzerine sefere hazırlanan Fâtiḥ Sultan Mehmed, sırf vicdânı Anadolu halkını bu hâlde bırakmaya râzı olmadığı için, ânî bir kararla Karamanoğlu'nun üzerine varmış ve o zâlimi büyük bir yenilgiye uğratmıştı.

Fâtiḥ'in, tebaası üzerinde terör estiren azgın çapulcularla mücâdelesini bununla da bitmedi. Gayretkâr pâdişâh bu kez de atının üzengisini, Sivas'ı ve Karaman'ı yakıp yıkan, müslümanların köylerini basan ve mallarını yağmalayan Akkoyunlu hükümdârı Uzun Hasan'a çevirdi.

Müslümanların çapulculara yem olmasına, ayak altında kalmasına rızâ göstermeyen Fâtiḥ, Uzun Hasan'a üzerine yürümeden önce gönderdiği mektupta şöyle hitap etmekteydi:

“Bundan evvel vâlideñ ricâsıyla nice kerre gazabımızdan halâs olmuş idüñ. Kendüñi katl ve dâr-u diyârını tahrîb kâsd olunub, iş-bu evvel-bahârda hareket olunmak mukarrerdür (karar kılınmıştır). ‘Afv tasavvur edilür degüldür, beyhûde zahmet çekme! Sen vilâyet yıkmağı pâdişâhluk mı zann itdüñ? Memâlik-i mahrûsemüze (sınır içindeki memleketlerimize) ta’arruz itmekle nice korkmayub bize muhâlefet yolına gitdüñ? İmdi kılıncımız göğsünde kana bulanmadıkca saña rahat yokdur! Er iseñ merdçe meydâne gelüb, avret gibi delükden delüğe girme! Tedârükde zerre kusûr eyleme ve haber virilmedi deyû bahâne itme! Zîrâ ki habîs vücûduñ telef olacakdur ve bu bâbda ‘özü ve bahâneye yer yokdur!’⁽⁸⁾

Onun bu şevket ve şecaati, kudret ve azameti, damarlarında kaynayıp coşan din gayretinden ve vatan sevgisinden ileri geliyordu.

Fâtih Sultan Mehmed, halka bunu revâ gören zâlimlere milletini kendi eliyle pâ-y-mâl etmeye çalışmamış, onlarla el altından plân çevirerek kendi halkıyla dalga geçmeye kalkışmamış; tam aksine, millet ve memleketine kasteden çakal sürülerini çil yavrusu gibi dağıtmış, saltanat dâvâsına kalkışan kara sırtlanların başlarını birer birer koparmıştı!..

Din ve Vatan Sevgisi, Sultan Birinci Abdülhamid’in İliklerine İşlemişti!..

Birinci Abdülhamîd Hân 1789 senesinde, Rusların Özi kalesine saldırmaları üzerine derhâl o bölgeye ordu sevk edilmesini emretmiş ve akan müslüman kanının bir an önce dinmesini istemişti.

Ancak, devlet adamlarının rahat ve vurdumduymaz tavırları pâdişâhı öylesine üzmüş ve rahatsız etmişti ki, vezîr-i a’zama gönderdiği **“Hatt-ı hümayûn”**’da şöyle diyordu:

“Benüm vezîrüm,

Özi’nüñ hâli, Hüdâ hakkıyçün beni bî-zâr (dertli) ve gözlerümi giribân (ağlamaklı) itdi, karâr ve râhatum bi’l-cümle elümden getdi!.. ‘Asker ile kendüm giderem!’ demişsün ve akça taleb eylemişsün. Hazîne’de ve bende ve Darb-hâne’de akça kalmadığını bilürsün... Kendü harçlığını virdüm, biş yüz kise altun olarak irsâl olundu. Allâh ‘ışkına ve Resûli’llâh hürmetine cenâbuñ mı gidersün, yohsa bir vezîr mi gönderürsün, her nice re’y idersen ben râzıyam! Şu Özi imdâdına on bin süvârî kışla askerinden ve etrâfdan tedârük idüb irişdiresün, beni ve ümmet-i Muhammed’i bu ızdırâbdan kurtarasun. Bu hatt-ı hümayûnumu ağlamaklılığımın şiddetinden tahrîr idemeye-yazdum. Zaman garîb olmuş, kimsede gayret kalmamış. Cenâb-ı Hakk seni ve senüñ gibi gayret çekenleri Devlet-i aliyye’ye bağışlaya. Bilürüm, çalışur ve gayret idersün. Allah Te’âlâ seni ve senüñle bi’l-ittifâk (ittifak hâlinde) gayret idenleri iki cihânda azîz itsün, dîn düşmanlarını İsm-i a’zam hürmetine perâkende ve kahr eylesün!..”⁽⁹⁾

Ancak çok geçmeden Abdülhamîd Hân, Özi kalesinin düşman eline geçmek üzere olduğunu haber aldı. Bu felâket haberi pâdişâhın yüreğini dağlamış, gönlünde bir daha kapanması mümkün olmayan derin yaralar açmıştı.

Üzüntüsünden hastalanıp yatağa düşen vefâkâr pâdişâh, bu ızdırap içinde yorgun ve bitkin hâliyle yazdığı **“Hatt-ı hümayûn”**’da üzüntüsünü dile getirecek kelime bulamıyor; *“Allah-u Te’âlâ’nın takdîriyle Özi’nüñ düşman eline giriftâr olduğu dehşetlü haberi sebebi ile hâsıl olan kederüm, ne tahrîr (yazma) ve ne lisân ile (sözle) takrîri imkânda degüldür! Gözlerümden seyelân iden (akan) yaş ve gicelerde tâ sabâh olunca (ya dek) uyhum harâm, gündüzlerde dahî âh ve inleme ile vaktim geçmekdedür. Hemân sebeb olanları Cenâb-ı Hazret-i Kahhâr’a havâle eyledüm!”* diyor⁽¹⁰⁾ ve kışı bahâne ederek mücâdeleyi rafa kaldırmaya kalkışanlar hakkında: *“Bizüm dînimüz İslâm olub, şitâ (kış) deyû kimesnenüñ hâceti kalmadı, kâfir ise tiz zemînlere girüp helâk dahî oldılar!.. Dîn-i Muhammedî yok mudur? Yârın Resûli’llâh Efendimüz’e ne cevâb vireceklerdür? Gayrı bildüm, bizüm devletüñ işi Allâh’a kaldı!..”* diye feryat ediyordu.⁽¹¹⁾

Sultan Abdülhamîd Hân bu sözleriyle sanki o zamânı değil de, devletin bugünkü durumunu tasvir ediyordu!..

Hayâtını din ve devletin bekâsına, müslüman Türk halkının muhâfazasına adayan Sultan Abdülhamîd Hân'a bu durum öylesine ağır geldi ki; sadrâzâmın kalenin işgal edildiğini bildiren mektubunu dinlerken, ansızın beyin kanaması geçirerek rûhunu Hakk'a teslim etti.

Sultan Üçüncü Selim'i Canından Bezdiren Gayretsizler:

Sultan Üçüncü Selim Hân döneminde uzun zamandır devâm eden Osmanlı-Rus ve Avusturya Savaşları sürerken; ulemâ ve bâzı devlet adamları sırf makam ve mevkilerine hâle gelecek, savaş yüzünden menfaatleri kesilecek diye, bölgeye yardım için takviye birliklerin sevk edilmesine itirâz etmeye kalkışınca, Sultan Üçüncü Selim Hân bu duruma şiddetle karşı çıkıp, büyük bir öfkeyle şu fermânı gönderdi:

"Bu denlû müzâyaka (darlık) olub, iki düşmen memâlik-i İslâmiyye'ye (İslâm memleketlerine) hücûm iderken, def'i için herkes vârinı dîni için vermek Şer'an câ'iz ve pâdişâh da ahz eyledükde (aldığında) zulm itmemiş olurken, ulemâ efendiler şimdiye-dek Beytû'l-mâl'e (Devlet hazînesine) kaç gurus virdiler? Cümleñ geçimi bu devlet sâyesinde degül midür? El-lyâzen bi'llâh (Allah saklasın) bu devlete bir sekte gelürse hâlleri nice olur? Hiç mülâhaza olunmaz mı? İ'ânelerinden (yardımlarından) vaz geçdüm, bâri dîn ve devlete muzırr (zararlı) olacak kelâmı söylemeseler idi!.." (12)

Pâdişâh, vatan hizmetinden kaçan bu mevkii sahiplerinin çirkin tavırlarından o kadar bunalmıştı ki, nihâyetinde: *"Ânlardan gelecek hayr Allâh'dan gelsün, Hüdâ-yı Mûte'âl ânlara muhtâc eylesün!"* demekten kendini alamamıştı. (13)

Hülâsa-i kelâm; Osmanlı pâdişâhlarının şahsında, vatan, millet ve asker sevgisinin ne demek olduğunu açıkça gözler önüne seren bunca târihî delil varken, akan şehid kanlarını umursamayan ve buna rağmen *"Vataperver"* görünmeye çalışarak Türk halkını *"Ahmak"* yerine koyan sahte *"Vataperver"*lerin vatanperver olduklarına inanmak hiç de akıl kârı değildir.

(1) Kur'ân-ı Kerîm, Tevbe (9): 74.

(2) Mehmed Neşrî, *"Kitâb-ı Cihân-nümâ"*, c. 1, s. 285-287, bas.: TTK, Ankara, 1949.

(3) İbn-i Kemâl (Kemâl Paşa-zâde), *"Tevârîh-i Âl-i 'Osmân"*, VI. Defter, Paris Bibliotheque Nationale, Supp. Turc. Nr.: 157, vr. 2^b.

(4) H-İncalcık-M.Oğuz, *"Gazavât-ı Sultân Murâd bin Muhammed Hân"*, s. 5, (vr. 4^b-5^a). bas.: TTK, Ankara, 1978.

(5) *"Anonim Tevârîh-i Âl-i 'Osmân"*, F. Giese neşri, bas.: Breslau, 1922.

(6) Neşrî, a.g.e., c. 2, s. 778-780, bas.: TTK, Ankara, 1957.

(7) Bostân-zâde Yahyâ Efendi, *"Târîh-i Sâf"*, Beyazıt Devlet Ktp. Genel, nr.: 5005, vr. 25^b.

(8) Cizydâr-zâde Ahmed Bahaüddin, *"Târîh-i Cizyedâr-zâde"*, Millet Ktp. Ali Emîrî, Tarih, nr. 206, vr. 176^a.

(9) BOA, *Hatt-ı Hümayûn Tasnîfi*, nr. 54751.

(10-11) BOA, *Ali Emîrî Tansnîfi*, nr: 24640.

(12) Enver Ziyâ Karal, "Selim III'ün Hatt-ı Hümayûnları", s. 125. bas.: TTK, Ankara, 1946.

(13) Ahmed Cevdet Paşa, "Târîh-i Cevdet", c. 5, s. 31.

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

PKK, Roj TV "Gönülleri Öldüren Zehirli Dil"

-Kardeşlerimizi Bu Zehirden Kurtaralım!-

"PKK teröristleri mi daha tehlikeli?", "Amerikan-İsrail maşası Kuzey Irak Kürt önderleri mi daha tehlikeli?" Yoksa "Roj TV mi daha tehlikeli?"

"Kürt sorunu" dediler, "Terör sorunu" dediler, onu dediler, bunu dediler. Ancak meselenin özünü halkımızdan gizledik. Hatta belki daha kötüsü için özünü kavramaktan aciz kaldık. Fitne aldı başını yürüdü.

Teröristle dağda savaşırsınız, olmadı terörü destekleyenlerle topyekün savaşa girersiniz. Ancak olayın boyutlarını ve bize karşı yürütülen savaşın diğer cephelerini göremezseniz, küçümseyip görmezden gelerseniz kazandığınız başarılar, elde ettiğiniz muzafferiyetler uzun ömürlü olamaz.

Bugün savaşlar sadece silahla yapılmıyor. Medya ile, ekonomi ile, buna benzer farklı yöntemlerle çok cepheli, alışık olunmayan yöntemlerle saldırılar yapılıyor.

Daha önce de değişik vesilelerle duyurmaya çalıştık. "Kürtler Ermenileştirilmeye çalışılıyor." diyerek, meselenin tehlike boyutuna kuvvetle işaret etmeye çalıştık. Yani sömürgeci, fitneci, yamyam zihniyetli Batı ülkeleri iki yüzyıl önce Ermeni milletinin kalbine kin ve düşmanlık tohumları ekmeye başladı. Bu vahşi politikanın semeresi, yüzyıl önce, Van'da, Diyarbakır'da, Erzurum'da... binlerce müslüman kardeşimizin katli ve nihayetinde Ermenilerin tehciri kararı ile karşımıza çıktı.

"Şark meselesi" adını verdikleri meselenin bir ucunda Ermenileri kullanmak istediler. Çok büyük zararlar gördük, hâlâ görmeye devam ediyoruz. Ermeniler de isyanlarının karşılığını gördü.

Benzer bir plan bugün müslüman Kürt kardeşlerimiz üzerinde oynanıyor. Gönüllere kin ve düşmanlık tohumları ekilmeye çalışılıyor. Halbuki bugün meselâ Kerkük'e gidin, Kerkük'ün yerlisi; Türkmen, Arap, Kürt ile konuşun. Size "Bizim aramızda bir sorun yok, kız alıp vermişiz, hepimiz müslümanız" diyeceklerdir.

Ancak son birkaç on yıldır Kuzey Irak medyası olsun, bizim vatandaşlarımıza yönelik yayınlar yapan Roj Tv gibi kanallar olsun, çok tehlikeli, çok zehirli bir dil ile yayın yapıyorlar. İrkçi bir dil kullanıyorlar. Halkı zehirli bir dil ile "Türk düşmanlığı"na yönlendiriyorlar.

İşte "Ermenileştirmeye çalışıyorlar" derken söylemek istediğimiz konu budur.

Ermeniler hususiyetle Kürt kardeşlerimizi kesmeye başlamadan yaklaşık yüz yıl önce bölgeye misyonerler, yabancı okullar, ajanlar dadandılar. Arkasından Taşnaklar, Hınçaklar türedi. Ermenilerin belki yarısı belki daha fazlası bu ırkçı ve soykırımcı Ermeni faşistler gibi düşünmüyordu. Ancak silahla önce kendi ırkdaşlarını sindirdiler. Bugün Ermenistan denilen devlette yüz yıl öncesinin bu faşist terör örgütünün uzantıları iktidarda. Aykırı bir ses ortaya çıktığı zaman önce kendi ırkdaşını öldürüyor, meclis basıyor, katliam yapıyor.

Bugün Ermenistan'da basın bunların elinde, eğitim buna göre yapılıyor. Her çocuk daha gözünü açar açmaz "Soykırım anıtı" denilen yerlerde yalan yanlış resimlerle beyni yıkanıyor.

Yunanistan'da da benzer bir durum var. "Katliamcı Türk", "Barbar Türk" ... buna benzer zihniyet tarih dersi adı altında çocukların beynine kazınıyor.

Şimdi Ermenistan olsun Yunanistan olsun bu ülkeler ellerine fırsat geçse, anlaşma imiş, iyi ilişkilermiş falan dinlemezler. Kendilerinde bir güç görmüş olsalar bir gün beklemez bize silah çekerler. Kin, bu derece damarlarına işlenmiştir. Kinleri onların putları olmuştur. Bu yüzden daima bunlara karşı uyanık olmamız gerekmektedir.

Batı dediğimiz yamyam, faşist sömürgeciler Ermeni milletini kin ve düşmanlık putuna tapınan bir ucubeye dönüştürürken zerre tereddüt etmediler.

Bugün benzer şeyleri Kürt kardeşlerimize yapmaya çalışıyorlar. PKK denilen terör örgütü dağdaki üç-beş bin teröristten ibaret değil. Yüzde vermek belki yanıltıcı olabilir ancak dörtte bir, beşte bire yakın bir taraftar kitlesi var. Bu insanlar her gün Roj tv gibi kanallardan, halk önderiyim diye ortaya çıkan zehir tacirlerinden, Amerikan ve bilumum küffar ajanlarından zehir alıyorlar. Daha önce bu zihniyetin partisinde Batman il başkanlığı yapan bir vatandaşımız o günlerde görevinin başında iken açıklama yaptı. "Amerikan elçiliğinden gelen görevliler bizden ayrılıklarımızı öne çıkarmamızı istiyorlar" dedi.

Bu PKK zihniyeti zaten bir kısım Ermenilerin de duhulü ile türemiş bir zihniyettir. İflah olmaz bir kin, düşmanlık ve ihanet damarlarına işlemiştir. Devletin otobüsünü yakanlar, kapkaç yaparken gözünü kırpmadan insanları öldüren çeteler, hatta dilimizin varmadığı şenaatleri işleyen çeteler bu gibi iflah olmaz kin ve düşmanlık zihniyetinin neticeleridir. Her türlü katliamı, her türlü tecavüzü kendilerinden görmedikleri masum insanlara uygulamayı adeta bir hak gibi görürler.

Şu içinde yaşadığımız günlerde meselenin ciddiyeti o kadar da gün yüzüne çıkmıyorsa bunun en büyük sebebi 40 yaş ve üzerindeki insanların bu zehirleri küçüklüklerinde bu kadar yoğun teneffüs etmemiş olmalarıdır.

Bu zehri, bu kin ve düşmanlık fitnesini akıtan körükleyen Avrupa'dır, Amerika'dır. Bu fitnenin önünü almakta en büyük sorumluluk devleti idare edenlerde, ikinci olarak müslüman Kürt kardeşlerimizdedir. Bugün için PKK ve zihniyeti azınlıkta olabilir, ancak bu zehri akıtmasına ses çıkartılmazsa ileride çok büyük sıkıntılar ortaya çıkabilir.

Binaenaleyh dağda terörist peşinde nasıl azimle bir takip yapılıyorsa bu PKK zihniyetine karşı her yerde ve her sahada çok büyük bir azimle takip yapılmalı, her türlü fitne ocağı kurutulmalıdır.

Meselâ Roj tv denilen PKK yayın organı halen Danimarka'dan her türlü kinini kusmaya devam ediyor. Halbuki devlet olarak topyekün ve büyük bir kararlılıkla üzerine gidilmiş olsa hiçbir ülke bu yayına izin veremez. Bizde bu güç var. Ancak sorumluluk mevkiindekiler tehlikenin farkında değil, uyuyor.

Bakin terör olayları sebebiyle bütün Türkiye'de olduğu gibi Avrupa'daki Türkler de gösteriler yaptı. Bu haklı tepkiyi bile çok gören bazı Avrupa devletleri, o demokratik bilmem ne ülkeleri gençlerimize işkence yaptılar. Bunların beslemeleri hemen o zehirli teraneye başladılar.

"Avrupa Demokratik Kürt Toplulukları Koordinasyonu (CDK) Avrupa ülkelerinde Kürtlere yönelik son saldırıların arkasında konsoloslukların olduğunu bildirdi.

... - *Türk devletinin tüm kurumları ile içinde yer aldığı bu ırkçı şovenist saldırılar, en başta da Türk halkına ve Türkiye'ye büyük zararlar verecektir.*

- *Türk yetkililerini bu akıl dışı toplumsal hezeyanın önünü almaları için sorumluluklarının gereğini yapmaya çağırıyoruz. Aksi takdirde Kürtlere yönelik bu linç saldırılarının sonucunda, halklar arası çatışmaların başlaması kaçınılmazdır.*

...

- *Kürt halkına sesleniyoruz, bu faşist saldırılara karşı kurumlarınızı ve halkınızı sonuna kadar savunmak, sizlerin en meşru, demokratik ve insani görevinizdir. Bu konuda tüm yurtseverlerimizi duyarlılığa ve göreve çağırıyoruz.*" (PKK yandaşı Fırat Haber Ajansı'nın haberi, 29.10.2007)

İşte görüyorsunuz PKK aleyhindeki her hareketi şovenist olarak yaftalıyorlar. Ve hatta her fırsatta insanları çatışmaya teşvik edici zehirli bir dil kullanıyorlar.

Takip edenler bilirler, Amerika baskısından sonra çark eden Kuzey Irak yöneticilerinden Neçirvan Barzani Kuzey Irak basınından PKK'yı övücü yayın yapmamalarını istedi. Kuzey Irak medyasında yapılan yayınların durumunu buradan anlayın.

Ey müslüman kardeşim! PKK Kürtlerin temsilcisi değil, Avrupa'nın zehirli dilinin çatalıdır.

Bu zehirli dil Kuzey Irak'ta da faaliyettedir. "İsrail komanda gönderdi mi göndermedi mi?" diye kafa yoracağımıza biraz da işin bu boyutu üzerinde kafa yormalı, bu tehditlere karşı da gerekli tedbirler alınmalıdır. Bin yıllık kardeşlerimiz akrabalarımız adamların elinde 10-20 yıl içinde burnundan soluyan düşmanlar haline getiriliyor, kimse işin ciddiyetinin farkında değil. Tutturmuşuz dost-müttefik teranesi kendi kendimizin elini kolunu bağılıyoruz.

"Türk devletinin olası 'sınırötesi' operasyonuna karşı Kürdistan Sınırlarını Savunma-Gençlik İnisiyatifi tarafından Süleymaniye'de gönüllü askerlik kampanyası başlatıldı. ... Kent merkezlerine dağıtılan bildirilerde Türk devletine sert uyarılar yapılırken, Kürt gençlerine de olası saldırılara karşı direniş çağrısı yapılıyor. "Kürtler artık düşmanlarını iyi tanıyor" denilen bildiriye şu ifadeler yer aldı: "Biz Kürdistanlı gençler olarak bütün diğer kardeşlerimiz ile birlikte kanımızın son damlasına kadar Türk devletine karşı Kürdistan'ı savunacağız. Türk devletine karşı öyle bir direniş sergileyeceğiz ki Türkleri Kürdistan'a girdiklerine pişman ettireceğiz. Onun için bütün gençler en kısa sürede askerlik şubelerine giderek olası bir saldırı karşısında ön kayıtlarını yapmalıdır." (PKK yandaşı Fırat Haber Ajansı'nın haberi, 21.10.2007)

"Türkiye'nin Güney Kürdistan'a yönelik operasyon tehdidi ve sınıra asker yığılması ardından Kürt Ulema Başkanı Mele Ahmed Şirnaqî, Türk ordusuna karşı cihat ilan etti. Şirnaqî, 'Türk ordusu gelirse işgalci olarak tanımlayacağız. Kürtlere inkarcı yaklaşan bir devleti kabul etmeyeceğiz. Bütün Kürtler işgale karşı savaşmalı' dedi. ... ANF'ye konuşan Şirnaqî, ... 'Zaten Türk devleti Kürdistan'ı yıllardan beri işgal etmiştir. Biz Kürtlere karşı en ufak bir kardeşlik gösterisi ve esprisinde bile bulunmamıştır. Biz Türk devletini ve hükümetini bu haliyle nasıl kabul edebiliriz?' diye sordu. Kürtlerin eski Kürtler olmadığını söyleyen Şirnaqî, Kürdistan imamları olarak yaptıkları toplantılarda halkı cihat için hazırladıklarını söyleyerek şöyle dedi: 'Cuma günü bütün hutbelerimizi Türk ordusuna karşı cihadın nasıl ve neden yapılması gerektiğini, gerekliliğini anlattık. Geldiklerinde resmi olarak bütün hutbelerimizde cihat çağrısı yapacağız'..." (Aynı ajansın haberi, 03.11.2007)

Bu zehirli dilin neticelerini görüyor musunuz? Türkiye'yi tam bir düşman olarak tanıtmışlar. Tanıtmaya çalışıyorlar. Böyle alim müsveddeleri ile de işi pekiştiriyorlar.

On bin kilometre öteden Amerika geliyor, Türk basını Amerikan aleyhtarı yayın yapmasın diye baskı yapıyor. Bazı yazarlar işinden oluyor. Biz ise kendi ülkemizde kendi aleyhimizde yayın yapılmasına engel olamıyoruz. En büyük ihaneti, en büyük düşmanlığı dost-müttefik dediğimiz Avrupa'sından Amerika'sından görüyoruz. Bu kadar acizlik, bu kadar basiretsizlik nerede görülmüştür.

Adam dağda terör eğitimi almış, ovada terör örgütü üyeliğinden ceza almış, sen milletvekili olmasına bile engel olmamışsın. Sonra "Dağdan in siyaset yap!" diye çözüm üretmeye çalışıyorsun. Bu gibi fitne ve kin deryasına garkolmuş zihniyeti izole edip, sesini kısmaktan başka uygulayacağınız her yöntem fitnenin büyümesinden başka bir işe yaramaz. Kanseri olmuş bir uzvu kesip atmazsanız bütün vücut kanser olur.

Hangi Avrupa ülkesi kendi memleketinde devleti aleyhine, milleti aleyhine bu derece şiddetli ve hâince yayınlara müsaade eder? Hangi Batı ülkesi bir başka Batı ülkesinde böyle bir yayın yapılması için zemin hazırlar, destek verir?

Bütün dünyayı karıştırmak, insanları kobay faresi gibi kullanıp ellerinden memleketlerini, zenginliklerini almak bu barbar sömürgecilerin en büyük zevkidir. Aynı şeyleri bu coğrafyada tekrar tekrar uygulamak istiyorlar.

Unutulmasın bu PKK denilen terör ve katliam zihniyeti eline fırsat geçmiş olsa önce kendisine tabi olmayan Kürtleri sindirmek isteyecektir.

Tehlike çok büyük. Düşman 10 yıl 20 yıl sonrasını hesap ederek, zehrini ona göre akıtarak hareket ediyor. Yarın büyük sıkıntılar doğduğunda "Eyvah!" demenin vakti geçmiş olur!

Müslüman Kürt kardeşlerimizi bu zehirden kurtaralım.

[| Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

Filistin Devlet Başkanı "Mahmud Abbas" ve İsrail Cumhurbaşkanı "Peres" Türkiye'de!

Türkiye üzerinde oyunlar bitmek tükenmek bilmeden devam etmektedir. Bölgenin büyük gücü Türkiye, ABD, AB ve İsrail'in dikkatinden kaçırılmayacak kadar tarihi, siyasi, kültürel ve iktisadi önem taşıyan bir ülkedir. Başlı terör örgütü ile uzun yıllardır belada olan ülkemiz global sermayenin ileri uç görevlileri tarafından idare edilen bir merkez haline sokulmuştur.

İsrail konumu itibarıyla bölgesinde rahat etmek için ABD ve AB'nin desteğini alarak durmadan Filistinli katliamını gerçekleştirmektedir. Kurulduğu günden beri komşularına devamlı sıkıntı ihraç eden bu ülke PKK terör örgütünün beslenme, barınma, silâh edinme, bilgi sağlama gibi desteklerle; ayrıca Peşmerge gücünü eğitime işiyle yakından ilgilenmiş bir ülke olarak yedeğine aldığı Mahmud Abbas'ı da yanına alarak sözde bir barış anlaşması için Ankara'nın yolunu tutmuştur.

Her zaman söylüyoruz. *"Bölgemizde kukla devletçikler kurulduktan sonra sıra vatan topraklarımızın paylaşımına gelecektir!"* diye.

ABD ve taraflarının boy hedefi yapılan İran, kısa zaman içinde vurulacaktır. Uzun zaman sürece kanlı ve kahpe katliamlarla İran'da tam bir felaket yaşanacaktır.

İsrail, Ortadoğu bölgesinde eskisinden daha güçlü bir şekilde olmak istiyor, ayağını sağlam basıyor. Irak'ın hemen her bölgesinde özellikle bulunuyor. Peşmergeye askeri eğitim veriyor, istihbarat desteği sağlıyor, yahudi asıllı kürtleri İsrail'e taşıyor eğitiyor ve geriye getiriyor. Yüz binden fazla yahudi kökenli

kürdü başta Kerkük olmak üzere Türk ve Arap bölgelerine yerleştiriyor. Irak'ın kuzeyinde kurulması tamamlanan kürt devleti(!) için ne gerekirse yapıyor.

Parlamentosu'nun giriş kapısında Türkiye topraklarını da içine alan "**Büyük İsrail Haritası**" asılı duruyor. İlgili çeken bir husus da şu; kürtlerin kurmayı planladıkları coğrafya sınırlarında yine aynı harita merkez alınıyor. "*Bakü-Tiflis-Ceyhan Petrol Boru Hattı*"nın da aynı harita ile paralellik arz ettiği biliniyor. Türk hava sahası kullanılarak Suriye'nin vurulduğu hatırlardan çıkmadı. Türkiye topraklarından hatırı sayılır ölçüde "*Özelleştirme*" adı altında fabrikalar, limanlar, KİT ne varsa almaya devam ediyor. Topraklarımız elden çıkarılıyor; Türkiye sınırındaki "*Mayınlı arazilerin*" -ki üç milyon dönüm olduğu tahmin ediliyor- 49 yıllığına İsrail tarafından temizlenmesi için çalışmalar yapılıyor. Bu arazilerde petrol fışkırdığı bilinmektedir.

Amerika'daki "*Yahudi Lobileri*" her ne hikmetse "Ermeni sözde soykırım yasa tasarısı"nın "Temsilciler Meclisi"nden geçirilmesi için çaba harcıyor. Dış ilişkiler komitesindeki 8 yahudiden 7'si, başkan Lantos dahil tasarının lehine oy kullandı.

İsrail Cumhurbaşkanı Şimon Peres, Filistin Cumhurbaşkanı Mahmud Abbas Ankara'ya geldiler. Konuştular. "*Yahudi-Arap Anlaşması*" sağlanması için el sıkıştılar, bir araya geldiler, barış için buluştular. Nasıl barış sağlanacak? Abbas'tan İsrail ve batı çok memnun. Şimdi İran; İsrail için tehdit olarak algılanmaktadır. İran'da nükleer silâh çalışmalarının var olduğu tezi doğrulanmış değil. Atom Enerjisi Kurumu Başkanı Baradei de bunu doğrulamaktadır. Ama birilerinin İran'da nükleer santrallerin varlığını fısıldaması bile ABD, İsrail ve AB'ne yetecek bir saldırı aracı olacaktır.

Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad da yakın zamanda Türkiye'ye gelmişti. İsrail'in Golan Tepeleri'nden vazgeçmeye niyeti yok. Burası İsrail'in en önemli su kaynağı olarak hayatî öneme sahip bir bölgedir. Hatta İsrail'in daha çok suya ihtiyacı var ve en önemli su kaynaklarının bulunduğu bölge ülkesi ise Türkiye'dir. Kurulması planlanan bir İsrail maşası kürt devleti, Fırat ve Dicle sularının İsrail'e aktarılması için kilit rol oynayacaktır.

"Büyük Ortadoğu Politikası" adım adım ABD önderliğinde uygulanmaktadır. Afganistan işgal edilerek ve Irak üçe taksim edilerek İran iki önemli düşmandan şimdilik kurtarıldı. Şiiler Irakta hakim güç haline geldiler, Türkmenler her gün katlediliyor. Kürtler ellerine belki tarihler boyunca geçmeyecek bir koz geçirdiler. Bölge yanmaya, petrol hortumlanmaya, müslümanlar kıyılmaya devam edilecek.

Almanya'nın Dışişleri eski Bakanı Joschka Fischer Türkiye ile ilgili değerlendirmelerinde şunları söylemektedir:

"İrak'taki bölünme İran'ın işine geliyor. Türkiye önümüzdeki dönemde Ortadoğu'da çok önemli bir oyuncu haline gelecek. AB liderleri Türkiye'yi kucaklamalı, en kısa zamanda AB'ne almalıdır. AB'nin ittiği Türkiye giderek Rusya'ya doğru kaymaktadır."

Türkiye'nin önünde seçenekler var. Rusya, Hindistan, İran, Türk Cumhuriyetleri, Pakistan ve Balkan ülkeleriyle daha yakın işbirliğine gitmesi beraberinde çok şeyi getirecektir. Her gün yeni şeyler oluyor; devletler ölüyor, devletçikler! doğuyor.

Savaş Süzalı'nın şu yazısında önemli bir vurgu var:

"Bu özel görüşmede ele alınan konu İran'dı. Bir süredir ABD, İsrail'in de etkisiyle İran konusunda Türkiye'ye baskı yapıyordu. Peki, hiç dikkatinizi çekti mi, ne Amerikan tarafı ne de bizimkiler tek kelime ile İran konusuna değinmedi."

"Bugün Türkiye, ABD'nin baskısı ile kendi güvenliğini ikinci plana düşürüp İsrail'in güvenliği için İsrail-Filistin barışını sağlamaya yöneldi. Çünkü İran'a yönelik ABD saldırısı durumunda İsrail'in "İran'ın 11 bin füzesi"nden korunması gerekiyor. Bu korunma için de Arap dünyasının Filistin barışı ile gönlünün alınması gerekiyor. Yoksa İran, İsrail'e füze yağdırırken, Mısır ve Suriye'ye karşı en zayıf anında yakalanacak!"

Peki Suudi Arabistan Kralı'nın Türkiye'de ne işi var?

Izmir'den Hasan Muhtar'a göre '5 Kasım zirvesinde Bush, Erdoğan'dan, İran'a yapılacak hava hareketına destek talep etti ve bu sözü aldı. Bunun üzerine Kral Abdullah ABD tarafından Türkiye'ye gönderildi. Görevi; Türkiye-İran doğalgaz anlaşmasının feshinden doğacak zararı finanse etmek. Bundan sonra dikkat edelim, 'Soros Medyası', İran'ı hedef gösteren yayınlarına hız verecektir. Ama kimse şunu unutmasın ki, İran'a yapılacak aptalca bir saldırı, 3. Dünya Savaşı'nı başlatabilir.'

ABD Yeni muhafazakârların kontrolünden kurtulmadıkça, ne Irak'a, ne Türkiye'ye, ne İsrail'e, ne Filistin'e, ne de İran ve Suriye'ye huzur var. ABD, 1 Mart tezkeresinin reddinden bir yıl sonra bile "Balkanlar, Kafkaslar ve Ortadoğu'daki güçleri için Türkiye'yi lojistik üs olarak kullanmak, 'Barış Dönemi Tatbikatları' adı altında, Türkiye'de savaş uçağı bulundurmak, öncelikli olarak İncirlik ve Konya'yı kullanmak" istemişti. Şimdi de ABD, İran'a yapılacak saldırıda Türkiye'yi üs olarak kullanmak istiyor." (Arslan Bulut. Yeniçağ 14.11.2007)

İsrail Türkiye ile askeri anlaşmalar yapıyor, peşinden peşmergelere kukla bir devlet kurduğunu için ne lazımsa yerine getiriyor. Peki İsrail devletine güvenilir mi? İsrail devletinin dünya üzerinde çok etkili bir gücü vardır. Bu gücü orduları sevk ve idare etmek gibi en zor konularda bile kullanabilmektedir.

Ama İsrail yenilginin ne olduğunu Lübnan'ın işgalinde Hizbullah karşısında almıştır. Fakat elinde bulundurduğu tahmin edilen nükleer, kimyasal ve biyolojik silahlar bölgemiz için tam anlamıyla bir felâkete yol açacak kadar etkilidir. Türk askeri Bosna'da görev aldı, Somali'ye yollandı, Afganistan'a gönderildi, Kosova'da çalıştırıldı; her nedense Kuzey Irak coğrafyasında istenmiyor. Bölgenin ve hatta dünyanın rahat etmesinin anahtarı bizim elimizde bulunuyor. Bölgesinde her zaman güçlü ve büyük Türkiye bütün komşularımızın, İran'ın, Rusya'nın da tam anlamıyla menfaatindedir.

ABD'ndeki yahudilerin önemli beyinlerinden birisi olan William Safire, 1992 yılında kaleme aldığı "Kürt Devletine Giden Yol" isimli makalesinde şöyle der:

"İrak'ın kuzeyindeki kürt askeri gücü süratle takviye edilmelidir. Kürtlerin Kerkük ve çevresindeki petrol bölgelerine kadar inmeleri sağlanmalıdır. Petrolün sağlayacağı imkânlar, kürt devletinin yaşaması için şarttır. Türkiye'ye PKK'nın kellesi hediye edilerek, karşılığında Kuzey Irak'taki kürt hükümetini tanıması istenmelidir."

İsrail eski Başbakanı İzak Şamir, 1983 yılında Dışişleri Bakanı olarak görev yaparken şunları söylemiştir:

"Türkiye, kürdistanı işgal altında tutan ve kürtlere bağımsızlık vermeyen bir ülkedir."

Sonra ne oldu, PKK terör örgütü eylemlerine başladı. Sabra ve Şattila katliamlarının uygulayıcısı Ariel Şaron Başbakan oldu, barışa heveslenen İzak Rabin fanatik bir İsraili genç tarafından öldürüldü. A. Şaron şaibeli bir şekilde komaya sokuldu, uyutuldu. İsrail adım adım hedefine doğru yürümektedir.

Polonya kökenli Peres, Filistin'e göç eden bir yahudi ailenin çocuğudur. İsrail devletinin kurulması için faaliyette bulunan, Hagana örgütünün liderleri arasında yer almıştı. Örgüt her türlü cinayeti işlemekte mahirdi. 1960 yılına gelindiğinde Peres Fransa'dan Nükleer Reaktörlerle, Mirage-3 Savaş uçaklarını da satın almıştı. 1956'da İngiltere ve Fransa ile birlikte Mısır'a saldıran İsrail'in Savunma Bakanı Müsteşarı Peres'ti. Daha sonraki saldırılarda ve savaşlarda Filistinlilere yapılan bütün saldırılarda da yer aldığı gibi burada da çalıştı. 1967'de geri kalan Filistin topraklarının (Gazze, Batı Şeria) Suriye, Mısır, Ürdün ve Lübnan topraklarının işgal edilmesinde çok önemli görevler üstlenmiş bir kimsedir. 1994'te topraklarını kanla işgal ettiği Yaser Arafat'la barış tokalaşması yaptığı için Nobel Barış Ödülü verilmiştir! Kudüs'te, Çanakkale'de İngiliz Ordusu ile birlikte bize karşı savaşan Siyonist bir örgütün üyesi TBMM'nde konuşma yapmıştır. Bütün bunlar İsrail'in güvenliği ve yarınları için ince ayarlarla yapılmıştır.

Mahmud Abbas kimin adına niçin anlaşma yapmaktadır? Filistinlileri ne kadar mutlu edecektir? Bu anlaşma İsrail'in işine yarayacak, Filistinli Araplara hiçbir şey sağlamayacaktır.

Peres; İran'ın nükleer silâhlara sahip olduğunu, terörü desteklediğini, İsrail'i tehdit ettiğini belirtiyor ve bunun önüne geçilmesini istiyor.

Türkiye; Peres'in "Dostum" dediği M. Abbas ile barışa el sıkışmasına ev sahipliği yaptı. Bakalım sonunda neler olacak? Türkiye arabulucu, İsrail'in dostu bir Filistin devleti!

Ş. Peres, TBMM'nde yaptığı konuşmasında:

"Türkiye, Gazze şeridinin terör dehşetinden ve ateşlenen füzelerden kurtarılmasına, 1.5 milyon Filistinlinin normal hayatlarına dönmesine katkıda bulunabilir, dağdaki teröristleri F-16'larla takip ederek bitiremezsiniz. Biz askeri nano teknolojide çok ileriyiz, birlikte çalışalım." önerisinde bulunmuştur.

Dağdaki teröristleri İngiliz gazeteciler, Amerikalı askerler, İsraili yetkililer elleriyle koymuş gibi buluyorlar, görüntülüyorlar, röportaj yapıyorlar.

2008 yılının Ocak ayında İsrail Savunma Bakanı Ehud Barak Türkiye'ye gelecek. İsrail Türkiye'ye Arrow balistik füze savunma sistemini ve Ofek casus uydu modellerini satmak istemektedir. Peres'in talimatıyla geçen yıl 15 bilim adamından oluşan bir ekip Nanoteknoloji yöntemini kullanan yeni silâhlar geliştirmek için çalışmalarına başlamışlardır.

Nanoteknoloji Nedir?

Maddelere, milimetrenin milyonda biri büyüklüğündeki yapılara inerek yeni sentez özellikleri kazandıran nanoteknoloji, yakın gelecekte tüm dünyanın sanayi kollarına ve insan hayatının her yönüne yön verecek özellikler içermektedir. Nanoteknoloji, atom ve molekül ölçeğinde özel yöntem ve tekniklerle yapıların, materyallerin ve araçların inşa edilmesini sağlayan bir sistemler bütünüdür.

İsrail uyduları batıya doğru konuşlandırılıyor. Bir hata durumunda Arap ülkelerinin topraklarına düşüp önemli bilgilerin bu ülkelerin eline geçmesi engelleniyor. Daha önce hiçbir ülkeye satılmadığı için fiyatı bilinmiyor ve İsrail maliyetini açıklamıyor. Ofek-7 uydusu en son İsrail'in Suriye'nin kuzeyini vurduğu operasyonda hedeflerin yerini belirlemişti.

Türkiye bu sisteme İran'ın füze kapasitesi nedeniyle özel ilgi duymaktadır. Türkiye'ye ilk kez uzayda casus uydu sahibi olma fırsatı verilecek. İstihbarat alanında TSK büyük bir avantaj elde edecek. Bu sistemin Türk Ordusu bünyesine katılması ise ordunun kapasitesini iki katına çıkaracaktır. Sistemin Türkiye'ye satışının gerçekleşmesi için, füze yapımında yüzde 30 paya sahip Amerika'nın onayı gerekmektedir.

Bakalım gelişmeler nasıl olacak? Türkiye bu uydu sistemlerine sahip olabilecek mi? Kıbrıs çıkarmasında Türkiye'ye ambargo uygulayan ABD, bölgedeki ABD-İsrail çıkarlarının önünde bir engel olarak görünürken elinin daha da güçlenmesi düşünülebilir mi?

İsrail'in barış yapmak gibi bir niyeti kesinlikle yok. İşgal ettiği Filistin topraklarında durmadan yeni yerleşimler kuruyor, sadece bizim gibi ülkeleri kullanarak dünyayı ve müslümanları oyalıyorlar.

MEKTUBAT

154. MEKTUP

ŞEYH MUHAMMED ES'AD ERBİLİ (Kuddise Sirruh)

İRŞAD İCAZETNÂMESİ - 2

Ben Kadiriye tarikatından icazeti, ulemâ-i amilin ve büyük müşidler bahçesinin nuru Veliyy-i sübhâni, Mahbûb-ı Rahmânî Hazret-i Şeyh Abdülhamid el-Berefkâni (k.s.)'den aldım. O da Evhad-i meşâyih-i arifin ve evliyâ-i râsihin, yakîn ve marifet deryalarının dalgıcı, tevhid erbabınca bil-ittifak zamanının kutbu Hazret-i Şeyh Nureddin'den -Allah-u Teâlâ onun feyzini ve bereketini bize ve bütün din kardeşlerimize ihsan buyursun- aldı.

Nakşibendiye Tarikatı'nda ise bana icazet veren zamanında irşad erbâbının en büyüğü, hidayet ehli kulları feyizlendiren, has zâtların ileri geleni; asrında tek ve eşsiz olan; sırrı bütün ihvâna sirâyet eden; irşadının hayat suyu mensuplarına akan Şeyh Tâhâ'dır. Kendisinin vatanı Harîr idi. Her şeye kadir olan Allah onun lütfuyla memleketini de mâmur kılsın. Ona da icazeti veren Seyyidina ve Mevlâna Seyyid Tâhâ el-Hakkâri (k.s.) idi. O öyle bir müşid idi ki, onun şeyhliği ve tasavvufî şahsiyetiyle övünülür. Onun vâridat pınarlarından feyizler fışkırır. Kendisinden hakikat akar.

Bu zâtların her ikisi de yani, Seyyid Nûreddin ve Seyyid Tâhâ icazet silsilelerini bu akdin elçisi, bu şerefli yolun kurucusu Peygamberlerin medar-ı iftihârı, nebilerin sonuncusu, Efendimiz, senedimiz, sığınağımız, gözbebeğimiz, güç kaynağımız, âlemin yaratılış ve nizâm intizâmının müsebbibi, sıdk ve safâ kaynağı Hazret-i Muhammed Mustafa (s.a.v.)'den almıştır. Canlarımız onun yoluna fedâ olsun.

Resulullah (s.a.v.)'e de icâzet veren Cibril-i Emin'dir. Cebrâil Aleyhisselâm da emrini âlemlerin Rabb'i olan Yüce Allah'tan almıştır.

Bu icazetin müessir olabilmesi için icazet sahibi kardeşime tavsiyelerimi tekrarlarım. Şöyle ki:

Yüce Allah'a karşı takva sahibi olmalı, taatte bulunmalı ve hukukullah'ı zâyi etmekten çekinmelidir. Gece ve gündüz, kararda ve firarda Allah'a yönelerek masiyet tehlikelerinden sakınmalı ki, hikmetlere nail olabilsin, dünyada kendisine nimet kapıları açılabilsin. Kıyamet günü de bu sayede zorluklardan kurtulabilsin. Bu mânâya işaret olmak üzere bir Âyet-i kerime vardır.

“Eğer o karyelerin halkı iman edip takva üzere olsalardı, yerin ve göğün bereket kapılarını onlara açardık.” (A'râf: 96)

Allah-u Teâlâ Peygamber'imiz Muhammed'e ve onun diğer nebi ve peygamber kardeşlerine, âlinin ve ashâbının hepsine salât eylesin, âmin.

Son duamız “Allah'a hamdolsun'dan ibarettir.

MEHMETÇİK VE ÇOCUK

Şehit haberlerinin ve askerlerimizin terörle mücadelesinin sıkça gündeme geldiği bu günlerde “Mehmetçik” kelimesi de aynı şekilde sıkça karşımıza çıkıyor. Bizler ebeveynler olarak “Mehmetçik” kelimesinin taşıdığı anlam yükünü kavramakta zorluk çekmiyoruz. Ancak küçük çocuklarımızdan aynı kavrayışı beklememiz tabiatıyla mümkün değil.

Birlik ve beraberliğimizin çok önemli olduğu şu günlerde, ebeveynler olarak “Mehmetçik” kelimesini çocuklarımıza anlatmakta fayda vardır. Çünkü bu kelimenin içeriği günümüzde ortaya konulan mücadelenin içinde bulunanların “kutlu bir görev”de olduğunu ifade etmektedir.

Mehmetçik kelimesinin sözlük anlamı: Kahraman ve mücahit manasında Türk askerine, sevgi duygusuyla verilen isimdir. Fakat biz ebeveynler olarak çocuklarımıza, Mehmed'in Muhammed'den geldiğini öğretmeliyiz. Bu asil millet, o kadar güzel olunamayacağını bildiği için, Muhammed'i Mehmed yapmıştır... Mehmed ve Muhammed kelimelerinin Osmanlıca harfleriyle yazılışı aynıdır. Yazılışta aynı olan kelimeyi Osmanlılar okunuşta farklı söylemek suretiyle aynı zamanda Resulullah Aleyhisselâm Efendimiz'in ismine hürmeten bu şekilde telâffuz etmişlerdir. Böylece, "O'nun kadar güzel olunamaz ama, olunabildiği kadar da onun gibi olmalı" mesajını vermişlerdir... Örnek, önder, rehber, sadece odur. Bu gerçeği vurgulamak için Mehmed'i sevmiş, yaymış ve iftiharla taşımış isim olarak...” Mehmed isimli çocuklarımız bu açıklamalardan sonra isimleri ile gurur duyacaklardır. Fakat Efendimiz'in tek ismi yok; bütün Ahmetler, Mahmutlar ve Mustafalar da onun adını taşıyor, ayrıca unutmayalım en önemlisi onun ahlâkını taşımaktır.

Milletimiz peygamberine sevgisinin bir tezahürü olarak çocuklarına çok sayıda “Mehmed” ismi vermiştir. Bu yüzden askerine de Mehmetçik demiş... Cepelerde şahlanan ve meydanları düşmanına dar eden kahramanlarını, “Küçük Mehmedler” diye anmış...

Demek istemişler ki, Muhammed'den ilhamlı Mehmed'in, küçük bir örneği böylesine kahramandır. Varın gerisini hesap edin... Varın, aslını özünü, hakikisini bir tahmin edin.

Çocuklarımıza küçüktür anlamaz muamelesi yapmamız doğru değildir. Genelde anne-babalar olarak özellikle haber saatinde evde sessizlik isteriz, ama çocuklarımızın merakını giderecek şekilde ilgilerine karşılık vermeyiz. Çocuklarımızı da onların anlayacağı bir dil ile gündemden haberdar etmek faydalı olabilir. İleride yaşanması muhtemel savaş gibi, ekonomik sıkıntı gibi zamanlara hazırlanmış olurlar. Toplumdaki acıyı çocuklarımızın da hissetmelerini ve bu konuya duyarlı olmalarını sağlamış oluruz. Çünkü acı çekenlerden haberi olmayan kişiler acıları dindirmenin yollarını da bulamaz.

Mehmetçiğin ülkemiz için yaptığı fedakârlıkları anlatarak, çocuklarımızdaki fedakârlık ve vatan duygularını geliştirmemiz gerek. Türkiye'nin en uç köşesinde; zamandan, mekândan ve hatta çağından uzak, dağların tepesinde, sıcak ve soğuk tüm tabiat şartlarında canla başla coşkuyla görevlerini yapan ve: **“Biz vatani bekliyoruz, siz rahat uyuyun!”** diyen Mehmetçiğe, sıcak evimizde sıcak yatağına yatmadan önce çocuklarımız ile ellerimizi açıp **“Allah da senin yardımcın olsun Mehmetçik”** diye dua etmek de bir vefa borcu olsa gerek.

Milleti için gönülden hizmet eden Mehmetçikleri, “Gazi” ve “Şehit”lerin bu uğurdaki kutsal vazifesini anlatmalı ve dualarımızla her zaman destekçileri olmalıyız. Var olun sağ olun.

Bastığın yerleri "Toprak" diyerek geçme, tanı!

Düşün altındaki binlerce kefansız yatani,

Sen şehid oğlusun incitme yazıktır atanı,

Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatani.*

Merhum Mehmed Âkif Ersoy'un Őu dizelerindeki ruhu önce kendimiz taŐımalı, sonra çocuklarımıza aŐılamalıyız.

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |